

Nepriklausoma

LIETUVOS
NACIONALINIS
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKOS



Lietuva

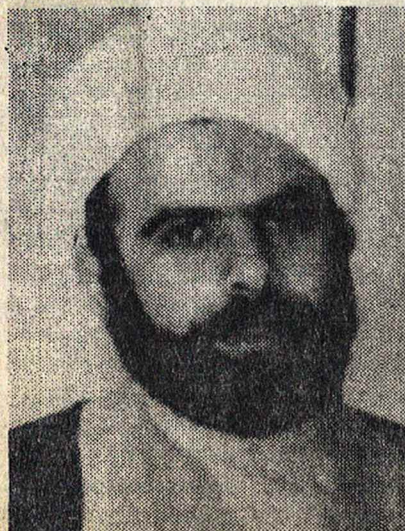
This paper was mailed
Thursday, August 9, 1989.

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. (30-31) 32 (49-tieji metai) 1989 m. RUGPJŪČIO-AUGUST 9 d. • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS • 7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 • 50 c.

SAVAITINIAI ĮYKIAI

h.n.



Sheik Abdul Karim Obeid

VIDURINIŲJŲ RYTŲ MAISĖS NĖSIBAIGIA

Izraelio agentams pagrobęs vieną šihtų sekto ir arabų Hezbollah (Dievo partijos) padalinio vadovą šieką Abdul Karim Obeid Libane, kilo toks aršus ir painus konfliktas, kurio pasekmės dar sunku įžiūrėti. Net kasdieniai arabų sukilimo Izraelio okupuotose srityse susirėmimai nebedominuoja tarptautinės spaudos puslapių, nors nuo minimo šeiko pagrobimo dienos (š.m. liepos 28) jau nušauti septyni arabų jaunuoliai. Radikalieji šihtų musulmonai už šeiko pagrobimą jau skelbė pakorę amerikiečių marinų pulk. leit. William Higgins'ą, tarnavusį Jungtinių Tautų daliniuose. Dėl pakorimo datos dar spekuliuojama. Po šios egzekucijos arabai buvo pasiruošę pakarti ir amerikietį Joseph Cicippio dėsčiusį Beiruto amerikiečių išlaikomame universitete, bet paskutiniu momentu jo pakorimą atidėjo nenumatytam laikui. Pažymėtina, jog pastarasis yra perėjęs į musulmonų religiją ir vedęs arabę libanietę musulmonę.

Izraelis šį įkaitą pagrobė tikėdamasis atgauti jau kelis metus nelaisvėje laikomus tris Izraelio kareivius. Tiksliai pusvalandžiui praėjus po Higgins'o pakorimo, Izraelio vyriausybė pradėjo skelbti pasaulinei spaudai, kad įkaitą pagrobė, norėdama ne tiksliai tris savo karius atgauti, bet taip pat ir visus vakariečių įkaitus, dabar laikomus Libane.

Kol kas Hezbollah vadai sakosi galėsia tartis tiksliai tuo atveju, jei Izraelis paleis 450 arabų, kurie tebėra laikomi belaisvių stovyklose bei kalėjimuose. Tačiau Izraelis turės tuč tuojau ir pirmą paleisti

laisvėn suimtajį ir įkaitu laikomą šieką Obeid'ą. Tiksliai tada galima busia tartis dėl tų trijų Izraelio karių paleidimo laisvėn. Izraelis gi reikalauja, kad kartu su vakariečių įkaitais būtų išlaisvinti ir tie trys Izraelio kariai.

Optimistai stebėtojai mano, kad šį kartą yra galimybių susitarti ir išspręsti įkaitų problemą visiems laikams, nes Irano naujas režimas yra daug palankesnis deryboms su JAV ir Vakarų valstybėmis, o ir Alžyro diplomatai pažadą tarpininkauti laikomas geru ženklu.

Viena tačiau aišku: visa, kas rašoma viešai spaudoje ir ką grėsmingai ir atšiauriai pareiškia arabai ir žydai, gerokai skiriasi nuo to, kas daroma užkulisiuose. Jeigu JAV savo kortą žais taip išmintingai ir atsargiai, kaip ligi šiol daroma, galimas dalykas, įkaitų klausimą galima bus išspręsti palankiai, pritariant ir padedant Iranui ir Sirijai, o Izraeliui bandant išsinarplioti iš labai nemalonaus incidento, kurį jis pradėjo ne žodžiu nepasitaręs su JAV, nors dėl to žudomi amerikiečių įkaitai.

BAIGIA VIEŠNAGĖ VYTAUTAS LANDSBERGIS

Š.m. liepos mėnesį, praleidęs 20 dienų JAV, aplankęs didžiulius lietuvių centrus, susitikęs su daugybe JAV Informacijos agentūrų atstovais, JAV valstybės departamento diplomatais, kongresmanais, senatoriais, Vytautas Landsbergis, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo Tarybos pirmininkas, liepos 21 d. dalyvavo Baltųjų Rumų Rožių Sodelyje kartu su savo žmona Gražina ir su kviestaisiais pora šimtų svečių. Čia išlausė prez. G. Bush'o kalbos, pasakytos Pavergtųjų Tautų dienos proga. Aplankė ir profesinių sąjungų didžiausią centrą. Kalbėjosi su pavieniais žurnalais, o kur dar pranešimai, paskaitos New York'o lietuviams ir Chicagoje, lietuvių organizacijoms išseivijoje ir kt.

Su žmona Gražina iš Washington'o aerodromo liepos 22 d. išskrido namo. Visur jis pelnė didžiulę pagarbą ir entuziazmą.

Tai nepaprasto asmens, nepaprastos, istorinės apsilankymas. Apie tai plačiau kitame "NL" numeryje.

PRIE CK Rūmų

Vilniuje, š.m.
birželio mėn.
kalba Antanas
Terleckas,
buves kalyns.

Nuotr.
V. Kapočiaus



Prof. Vytautas Landsbergis

KITI APIE MUS

h.n.

PABALTIJŲ VALSTYBĖS DUOS DAUGIAU EKONOMINIS LAISVĖS

Visoje pasaulinėje spaudoje buvo plačiai komentuojama, ir su tam tikra nuostaba, apie š.m. liepos mėn. 27 d. Aukščiausiojo Sovieto Maskvoje nutarimą. Pabaltijo valstybėms suteikti ekonominę nepriklausomybę. Praktiškai toji nepriklausomybė bus ribota ir įgyvendinta palaipsniui, nuolat tariantis su Maskva. Kaip pranešė TASS'o sovietinė žinių agentūra, viena priimtoji rezoliucija suteiks Lietuvai, Latvijai ir Estijai galimybę savarankiškai prekiauti su pačios Sovietų Sąjungos kitomis respublikomis. Gi antrojoje rezoliucijoje aptariami ir patvirtinami pagrindiniai tokio ekonominio savarankiškumo nuostatai Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Tos rezoliucijos dar turės būti svarstomos ir priimtos Aukščiausiojo Sovieto, kai Ministrų taryba paruos atitinkamų įstatymų projektus. Tai turės būti atlikta iki š.m. spalio 1 d. Abi rezoliucijas Aukščiausiasis Sovietas priėmė didele dauguma.

Rezoliucijose principiniai sutinkama, kad Lietuva ir Estija (Latvija buvo prie-

musi tik šiomis dienomis panašų ekonominę nepriklausomybės nutarimą, bet dar nebuvo oficialiai jo įteikusi Maskvai. Betgi vėlesniuose komentaruose TASS pažymėjo, kad tie patys nuostatai busia taikomi ir Latvijai) galės laisvai kontroliuoti savo krašto biudžetą, mokesčius, kainų reguliavimą, valiutos rinką ir prekybą su užsieniu. Prekyba su užsieniu, kaip pabrėžė baltiečių ekonomistai, dar kuri laiką negalės būti visiškai laisva, nes jų kraštų ekonomija dar kuri laiką gerokai priklausys nuo kitų sovietinių respublikų, kurios tiekia žaliavą ir perka Pabaltijo kraštų gaminius. Vienu pačiu svarbiausiu rezoliucijos nuostatu reikia laikyti užtikrinimą, kad Pabaltijo respublikose negalios joks sąjunginis ekonominis įstatymas, trukdąs joms vykdyti savo ekonominę nepriklausomybę.

Ši milžiniška ir nuostabų laimėjimą Lietuva, Latvija ir Estija, be jokios abejonės, priėmė nepaprastai entuziastingai. Suprantama kodėl, nes ekonominė nepriklausomybė yra konkretus ir tikras žingsnis į visišką nepriklausomybę. To Pabaltijo atstovai ypatingai negarsina ir gerai suprantama kodėl. Jau anksčiau įvairiose Sovietijos atsilikusiose provincijose buvo atvirai reikiama pavyduliavimo ir priekaišto jausmai: girdi, ko toms Pabaltijo respublikoms dar reikia, jos ir taip gerai gyvena... Panašių balsų pasigirdo ir tebeprasigirda ir Maskvoje. Taigi, kelias į bet kokią nepriklausomybę visuomet buvo ir bus sunkus. Nežiūrint to, Pabaltijo valstybėse dabar reikiama tokia energija ir pakilimas, kad neabejotinai joms visa pasiseks.

Svetimųjų spauda tuos įvykius įvairiai interpretavo: vienų buvo reikiama daugiau optimizmo bei palankumo Pabaltijo valstybėms, kitoje daugiau rezervų ir abejonų. Iš tikro iškarpu tvano, štai, LOS ANGELES TIMES (1989.VII.

31) duoda šioms žinioms tokią antraštę: BREATH-TAKING CHANGES SWEEP BALTIC REPUBLICS (Kvapą užimantys pasikeitimai apima Baltijos respublikas), o 1989 m. liepos 27 d. THE NEW YORK TIMES savo straipsnį pavadinę: MORE AUTONOMY FOR BALTICS STIRS DISCOMFORT IN MOSCOW (Daugiau autonomijos baltiečiams sukelia nerimastį Maskvoje). CHICAGO TRIBUNE liepos 27 d. numeryje rašo: MORE BALTIC FREEDOM IS APPROVED (Patvirtinta daugiau laisvės baltiečiams). THE OTTAWA CITIZEN (liepos 28 d.) tuo tarpu sako tiesiai: SOVIETS GIVE GREEN LIGHT TO BALTIC ECONOMIC PLANS (Sovietai duoda žalią šviesą Baltijos ekonominiams planams) ir Montrealio dienraštis THE GAZETTE pritaria: SOVIETS GIVE BALTIC REPUBLICS ECONOMIC INDEPENDENCE (Sovietai duoda Baltijos respublikoms ekonominę nepriklausomybę) š.m. liepos 28 dienos numeryje.

Paminėti šie nutarimai ir prancūziškoje Montrealio spaudoje: LA PRESSE parašė vedamąjį, pabrėždamą, kad separatizmas išbandęs Perestroiką ir atskirame straipsnyje rašo apie Maskvos ištartą "TAIP" Baltų kraštų atskaitomybei autonomijai (1989.VII.28 Montrealio THE GAZETTE).

POSĖDŽIAVO KANADOS LIETUVIŲ FONDO TARYBA

Š.m.birželio mėn. 3 d. buvo išrinkta Kanados Lietuvių Fondo Taryba. Naujoji Taryba savo posėdyje š.m. liepos mėn. 5 d. išrinko pareigūnus, kurie per sekančius 2 metus vadovaus Kanados Lietuvių Fondui.

Posėdį atidarė dr. Antanas Pacevičius, daugelį metų vadovavęs Fondui. Jis savo atidarymo žodyje padėkojo KLB Krašto Valdybos pirmininkui Vytautui Bireitai ir buvusiam Fondo Valdybos pirmininkui Herbertui Štepaiciui bei jų valdybų nariams už glaudų bendradarbiavimą. Naujuoju Tarybos pirmininku išrinktas dr. Petras Lukoševičius ir sekretore Zita Bersėnaitė-Cers. Į Fondo valdybą išrinkti: dr. S. Čepas - pirmininkas, J. Pleinys - vicepirmininkas, Vaidotas Vaičiūnas - sekretorius, K. Cepaitis - išdėninkas ir J.G. Skaltys - narys.

Nutarta nedelsiant užbaigti Fondo įstatų užregistravimą Consumer & Corporate Affairs ministerijoje. Įstatų peržiūrėjimo ir papildymo komisija juos išvers į anglų kalbą ir tada bus galima juos įteikti C&CA ministerijai.

KLF Informacija

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS: "NL" SPĄUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – \$ 22.00
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.



Praneša E L T A:

"SLAPTIEJI PROTOKOLAI" MASKVOS KONGRESE

Lietuvos, Latvijos ir Estijos delegatams SSRS "Liaudies deputatų" Kongrese pavyko iškelti ir išplėsti Hitlerio-Stalino pakto slapčių protokolų klausimą. Buvo sudaryta komisija tai problemai nagrinėti. Tačiau apie pabaltiečių pergalę dar per anksti kalbėti.

Vilniaus TIESOJE (1989.VI.3) aprašytose birželio 1 d. įvykiose diskusijose pasireiškė ne tiksliai "agresyviai paklusnios" daugumos, bet ir kai kurių liberalesniųjų rusų komunistų, įskaitant ir Gorbačiova, mėginimai neigti protokolus ir iškreipti istoriją. Gamyklos "Dvigatel" Taline direktorius Vladimiras Jarovojus tvirtino, jog "jau pusantrų metų mėginama paveikti vietinių gyventojų nuomonę dėl šio pakto, sukeliamas... estų nepasitikėjimas" ir dėlto "kitataučiai Estijos gyventojai virto 'okupantais' ir nežinia kuo".

LKP CK antrasis sekretorius Vladimiras Beriozovas priminė, kad čia byla ne apie paktą, bet slaptuosius protokolus, apie kuriuos nuolat kalbama, kad jų nėra, kad jie pamesti, ir tuomi "kaitinamos sistros". Latvijos TV vyresnysis redaktorius pareiškė: "Visas pasaulis puikiai žino, kad tokie protokolai yra. Mums Pabaltijyje tai taip pat seniai žinoma. Ir nenoras juos čia išnagrinėti - tai tiesiog panasu į tai, kad užsikemsamos ausys, kai sakoma tiesa..."

Pabaltiečiai susilaukė paramos iš buvusio disidento istoriko Rojaus Medvedevo, kuris kalbėjo: "Mes tarybiniai istorikai nesivaržome sakyti, Vidurinę Aziją..., net Šiaurės Kaukazą Rusija užkariavo. Bet iki šiol... skelbiame, kad Estija, Latvija ir Lietuva savanoriškai prisijungė prie Tarybų Sąjungos, kad tai buvo liaudies revoliucija, kad jokios prievartos ir jokių grąsinimų nebuvo ir kad tai buvo visiškai savanoriškas lietuvių, latvių ir estų tautų valios išreiškimas. Tai netiesa".

Sąjūdžio vadovas Vytautas Landsbergis savo birželio 1 d. kalboje pareiškė, jog jo manymu, Gorbačiovas neabejoja, kad slaptieji protokolai buvo; komisija turėianti "pasmerkti šiuos slapčius sandėrius... ir paskelbti juos neteisėtai ir negaliojančiais nuo pasirašymo momento", kaip to reikalavo Lietuvos AT deklaracija. Gorbačiovas kalbėjo kitaip, kartojo senas pasakėles, jog "slaptojo protokolo kal kas nėra ir mes jo įvertinti negalime" ir sąmoningai nutylėjo informaciją apie protokolų autentiškumą. "Glasnost" tėvas taip pat pareiškė nesutinkąs su pabaltiečių "abejonėmis", "ar įstojant į Tarybų Sąjungą apskritai buvo pareikšta tautos valia". Nacių - Sovietų sutartį, pareiškė jis, "mes paskelbėme negaliojančia".

Nedaug vilčių teikia ir Anatolijaus Jakovlevo įtraukimas į komisiją dėl slapčių protokolų. Šis reliatyviai "liberalus" Gorbačiovo šalininkas yra griežtai pasisakęs prieš tikrą Pabaltijo tautų politinį bei ekonominį savarankiškumą ir jas yra palyginęs su Kalifornija - JAV administraciniu padaliniu. Daug kas pareis nuo kitų delegacijos narių, bet istorijos klastojimas dar nesibaigęs.

TIESA nutylėjo vieną iš Gorbačiovo argumentų, kuriuo jis mėgino pagrįsti savo abejones slapčių protokolų autentiškumu - esą, neįtikėtina, kad Molotovas būtų pasirašęs lotynišką alfabetu. Ta pati TIESA gegužės 17 d. citavo jauną estų istoriką Kjula Arjakasą, kuris pasakė, kad "juokingi pokarinių istorikų mėginimai tvirtinti apie 'suklastotus' protokolus, nes vokiškame egzempliorių V. Molotovas pasirašęs lotyniškais raidėmis. Estų istorikas, pavyzdžiui nurodo, kad 1939 m. rugsėjo 28 dienos sutartį Vjačeslavas Molotovas ne tik kad pasirašė lotyniškais raidėmis, bet ir parašė dvi "f" - Molotoff.

SUTARTYS SU AUSTRIJA IR SUOMIJA - PAVYZDYS PABALTIJOS NEPRIKLAUSOMYBEI

Žurnalistas ir Hoover'io Instituto narys Arnold Beichman gegužės 23 d. dienraščio THE WASHINGTON TIMES skiltyse pasiūlė Gorbačioviui procedūrą nepriklausomybei Pabaltijo tautoms sugrąžinti.

Kaip sovietai gali pateisinti nuolatinę Pabaltijo valstybių okupaciją 50-čiai metų praėjus po Hitlerio-Stalino pakto pasirašymo? - klausia Beichman.

Nors sovietų komentatoriai tvirtina, kad "Brežnevo Doktrina" jau nebeegzistuoja, Gorbačiovas, atrodo, ją patvirtina, teisindamas Pabaltijo valstybių okupaciją. 1987-tai metais jis kalbėjo apie "rusų karius - išlaisvintojus", kurie padėjo pabaltiečiams apginti savo žemę ir garantavo "laivę ir demokratiją darbo žmonėms". Beichman ironiškai priduria, kad pabaltiečiai nedėkingi savo rusams "kariams išlaisvintojams", nes nori patys tvarkytis be gigantiško kaimyno pagalbos.

Beichman tvirtina, kad jei Gorbačiovas ir sovietų Politbiuras panorės kompromiso, jie gali patenkinti baltų siekius. Yra modeliai, kuriais Gorbačiovas gali pasinaudoti: 1955 m. Khruščiovo pasirašyta sutartis su D. Britanija, 2 psl.



Dalis eisenos Kaune, š.m.birželio mėn. 14 d.,dabar pavadintą GEDULO IR VILTIES DIENA,- minint Sibirinius trėmimus.

Nuotr. V. Kapočiaus

Prancūzija bei JAV dėl visų svetimų armijų atitraukimo iš Austrijos ir 1948 m. SSRS-os ir Suomijos sutartis. Abi sutartys buvo sėkmingos - Austrija ir Suomija yra nepriklausomos ir demokratiškos valstybės, kurios laikosi "neutrality" užsienio politikos. Beichman klausia, kodėl Maskva negalėtų pasirašyti panašių sutarčių su Pabaltijo šalimis? "Jos galėtų atgauti savo nepriklausomybę ir elgtis kaip Austrija ir Suomija, nesudarydamos karinės grėsmės Sovietų Sąjungai. Jei Gorbačiovas nuims sovietinės valdžios leteną nuo Pabaltijo, jis įrodys, kad jis yra tikras valstybės vyras".

ATSIŠAUKIMAS DĖL HITLERIO-STALINO PAKTO

Hitlerio-Stalino Pakto 50-mečio minėjimui dirvą paruošti VLIK valdyba parengė ir atspausdino 25,000 egzempliorių "APPEAL" - atsišaukimų anglų kalba, platinimui angliškai kalbančiuose kraštuose. Juomi prasoma laisvojo pasaulio paramos padėti Lietuvai ir kitiems Pabaltijo kraštams "išsilaivinti iš Hitlerio-Stalino Pakto spąstų".

Atsišaukimas yra lankstinuko formoje, suredaguotas ir atspausdintas taip, kad, pagal sąlygas ir galimybes būtų galima jį naudoti keliais būdais.

1. Išeivijos lietuviai, asmenys ir organizacijos vardu, gali pasirašyti pritarimą atsišaukimui ir (lankstinuką susegę ar suklipavę) siuntinėti centrinės ir vietinės valdžios atstovams, laikraščiu, TV bei radijo žinių redaktoriams, šiaip žurnalistams bei kitiems įtakingiems asmenims. Kiekvienas veiklus lietuvis gali surasti bent 10 tokių adresatų.

2. Lankstinukai yra tokio formato, kad juos galima siuntinėti vokuose svetimaučiams, prašant juos pasirašyti "APPEAL" ir nuo savęs kreiptis į vyriausybę ar kitus įtakingus asmenis.

3. Su atsišaukimu galima kreiptis į vietines įvairiausias organizacijas, klubus bei bažnyčias, prašant, kad pritartų atsišaukimui ("to endorse") ir nukreiptų į atitinkamas vyriausybes ar spaudos įstaigas.

4. Kai kas ras galimu panaudoti net visus viršminėtus būdus Hitlerio-Stalino Paktui išgarsinti. Be abejo, ne vienas suras ir kitų paveiklių būdų šiam atsišaukimui panaudoti.

Šiuos lankstinukus bandoma paskleisti kuo plačiau per eilę išeivijos organizacijų.

VLIK valdyba tiki, jog išeivijos spauda ir radijas, ypač artėjant gėdingajai sukakčiai šių metų rugpjūčio 23 d., palaikys Pakto pasėkų panaikinimo reikalavimą gyvą, tarp kitko, skatinant ir šio atsišaukimo panaudojimą tam tikslui. (ELTA)

MASINIS SUSIRINKIMAS VILNIUJE PAMINI 1920 M. LIEPOS 12 D. SUTARTĮ

VLIKas gavo pranešimą liepos 13 d.: 1989 m. liepos 12 d. Lietuvos Nepriklausomybės Sąjunga sušaukė masinį susirinkimą prie Lenino paminklo Lukišio aikštėje, Vilniuje. Šis susirinkimas buvo sušauktas paminėti taikos sutartį, kurią Leninas pasirašė su Lietuvos respublika 1920 m. liepos 12 d. Masinis susirinkimas PRIĖMĖ NUTARIMĄ, KURĮ PERSIUNTĖ VLIKUI:

1. Griežtai pareikalauti iš SSSR vyriausybės, kad būtų tuojau atšaukti visi nukrypimai, kuriuos įvykdė SSSR valstybės vadovai po Lenino mirties, grubiai, ne vienu atveju, sulaužę sutartį, kurią su Lietuvos respublika pasirašė Leninas.

2. Kad Lietuvai būtų sugrąžintos visos žemės, kurias minėta sutartimi Lietuvai pripažino pats Leninas.

3. Kad nieko nelaukiant būtų iš Lietuvos išvesta visa okupacinė kariuomenė, kuri Lenino pasirašytą sutartį sulaužė 1940-tais metais birželio 15-tą dieną, išiverždama į Lietuvą ir ją okupuodama.

4. Kad pagal Lenino pasirašytą sutartį, Lietuvai būtų sugrąžintos visos meno, mokslo ir istorinės vertybės įvairiu laiku ir įvairiais būdais iš Lietuvos išgabentos į Rusiją, pvz., Lietuvos Metrika.

5. Vyriausią Lietuvos išlaisvinimo Komitetą prašome veikti pagal šią mūsų priimtą rezoliuciją, žadinant viso doro pasaulio sąžinę, kad jis aiškiai ir konkrečiai pasisakytų už nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimą.

6. Rezoliucija priimta daugiatūkstantinės minios Lukišio aikštėje prie Lenino paminklo Vilniuje 1989-tais metais liepos 12tą dieną.

ARTĖJANT PENKIASDEŠIMTMEČIUI

Žemiau spausdinamas tekstas, kuris š.m. liepos mėn. pabaigoje buvo pasiūstas JAV prez. G.Bush, Prancūzijos prez.F.Mitterand, D.Britanijos min.p-kei M. Thatcher, Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui Perez de Cuel-lar, Europos Parlamento Pirmininkui, Europos nusiginklavimo ir bendradarbiavimo konferencijos Pirmininkui. Prie šio teksto prijungtos š.m. Paryžiaus Konferencijoje paskelbtos rezoliucijos gegužės mėn. 9-10 d.d. su šiais dokumentais: MOLOTOV'o-RIBBENTROP'o PAKTO rusų ir vokiečių kalbomis ir su jų parašais, Pakto tekstas anglų kalba; lentelė "Užmirštas holokaustas-Pabaltijo tautų genocidas" anglų kalba, paruošta Anglijos Baltų Tarybos.

Tekstus atsiuntė doc.Vytautas Skudis/

DEMOCRACY & INDEPENDENCE

Coordinating Center in Support of
National Democratic Movements in the Soviet Empire
Paris

Dear Mr. President,

August 23, 1989 is the 50-th anniversary of the day on which the foreign ministers of the Soviet Union and Germany signet a secret treaty on the boundaries of their mutual spheres of interest in Eastern Europe (see Appendices 1,2,3).

As a result of that treaty, the sovereign nations of Estonia, Latvia and Lithuania were occupied. These nations were member states of the League of Nations. The occupation of these countries has now gone on for 49 years. It brought much sorrow then and now to the Baltic nations (see Appendix 4).

These nations, as all other nations of the world, hunger for freedom. They have proved this by their stubborn and continuous struggle for freedom, which has changed its form over time, but not its goal. This struggle for freedom is especially strong at this time.

This right of the Estonian, Latvian and Lithuanian nations to be free and to restore their independent states is ratified by the Atlantic Charter, the Declaration of Human Rights, and the Charter of the United Nations.

We ask that this be brought to the attention of the governments of the Soviet Union, of the Federal Republic Germany and of the Democratic Republic of Germany, that it is their political and moral duty to affirm that the secret Molotov-Ribbentrop Pact is a political crime, and as such the above-mentioned governments must retract it and openly condemn it.

Most respectfully:

President of **DEMOCRACY and INDEPENDENCE**

Paruyr Hayrikian

• The above letter includes the resolution: 6 adopted on May 11, 1989, by DEMOCRACY and INDEPENDENCE during its founding meeting in Paris (May 6, 1989 - May 11, 1989).

/Žemiau- šio dokumento vertimas:/

Gerbiamas pone Prezidente,

1989 m. rugpjūčio 23 dieną sueina 50 metų nuo tos dienos, kada Sovietų Sąjungos ir Vokietijos užsienio reikalų ministrai Molotovas ir Ribbentropas pasirašė slapta sutartį apie abipusių interesų Rytų Europoje sferų ribas (žr. priedai Nr. 1,2,3).

To pasekmėje buvo okupuotos suverenios valstybės Estija, Latvija ir Lietuva, kurios buvo Tautų Sąjungos (Lygos) narės.

Tų kraštų okupacija tęsiasi jau 49 metus. Ji daug nelaimių atnešė ir dabar tebedaro Pabaltijo tautoms (žr. priedą Nr. 4).

Šios tautos, kaip ir visos kitos pasaulio tautos, trokšta būti laisvos. Tai jos įrodė savo atkaklia ir pastovia kova už laisvę, kuri visą laiką keitė tikslai savo formas. Jų laisvės siekimas ypač stipriai pasireiškia šiuo metu.

Estų, latvių ir lietuvių tautų teisę būti laisvomis ir atkurti savo nepriklausomas valstybes patvirtina Atlanto charta, Žmogaus Teisių nuostatai ir Jungtinių Tautų organizacijos nuostatai.

Ryšium su tuo, kas pasakyta aukščiau, mes prašome Jus nurodyti Sovietų Sąjungos, Vokietijos Federalinės Respublikos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos vyriausybėms, kad jų politinė ir moralinė pareiga patvirtinti, jog aukščiau minėtas slapto Molotovo-Ribbentropo paktas yra politinio nusikaltimo išraiška ir kaip tokį minėtos vyriausybės privalo atšaukti ir viešai pasmerkti.

Su gilia pagarba: Paruir Airikian
organizacijos DEMOKRATIJA IR NEPRIKLAUSOMYBĖ
prezidentas

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGAI – 70 METU

Lietuvos Šaulių Sąjunga yra savanoriška, karinė, nepolitinė organizacija. Ji turėjo savo uniformą ir laikėsi Tarptautinių Ženevos Sutarties priimtų karinio elgesio nuostatų. Šaulių Sąjungos šūkis: NEPRIKLAUSOMA LIETUVA. Oficiali šios Sąjungos įsikūrimo data – 1919 m. birželio mėn. 27 diena. Metinė šventė – birželio mėn. 24 diena (per Jonines).

Šaulių Sąjungos tikslas – kovoti dėl tautos laisvės ir, ją išsikovojus, išsaugoti.

Šaulių Sąjungos steigėjai buvo intelektualai lietuviai, tiek vyrai, tiek moterys, bet ne kariškiai. Šaulių Sąjungos pradininkas bei sumanytojas buvo Matas Šalčius. Tą mintį perėmęs, kūrė, išplėtė ir pagrindus nustatė Vladas Putvinskis – Putvis, drauge su M. Šalčiumi, T. Ivanausku, A. Žmuidzinavičiumi, B. Sruoga, B. Kodaičiu, M. Mikelevičiumi, V. Sidzikausku, V. Stašinsku, P. Šližiū ir kt.

1919 m. rugpjūčio mėn. 20 d. buvo išrinkta pirmoji Šaulių Sąjungos valdyba, susidedanti iš Vl. Putvio, M. Šalčiaus, V. Stašinsko, M. Mikelevičiaus ir T. Ivanausko. Centro Valdybos p-kas – Vladas Putvis.

Kovose dėl Lietuvos laisvės aktyvioje veikloje Šaulių Sąjunga pasireiškė pirmą kartą 1919 m. rugpjūčio mėn. 28-29 d.d., likviduojant ruošąjį POW /Polska Organizacija Wojskowa/ sukilimą.

Kovoje su bolševikais šaulių veikla nebuvo centralizuota. Partizanai, kurie veikė bolševikų užnugaryje ir pafrontėje, daugiausiai buvo karininkų vadovaujami, susiorganizavę vietoje, be raginimų. Frontui priartėjus, daugumas jų prisijungdavo prie savo kariuomenės dalinių. Tokie šauliški-partizaniški daliniai veikė Joniškėlio-Biržų, Sedos-Mažeikių apylinkėse, Pagiriuose, Siesikuose, Radviliškyje.

Kovose su bermontininkais 1919 m. spalio-gruodžio mėn. šauliai buvo labiau apjungti, jiems vadovavo kariškiai.

1919 m. gruodžio mėn. 23 d. buvo priimti Šaulių Sąjungos ženklo ir vėliavos projektai. 1920 m. birželio mėn. 1 d. – išleistas pirmas Šaulių Sąjungos laikraščio TRIMITAS numeris.

Kovose už Lietuvos laisvę šaulių žuvo: su bolševikais 12, su bermontininkais 14, su lenkais 51. Klaipėdos Kraštą vaduojant – 4. Viso 81 šaulys. Šalia to, 6 šauliai žuvo betalikincaujant policijai. Sužeistų buvo 146.

Savo veikla Šaulių Sąjunga apėmė 5 pagrindines sritis: a) karinė veikla, b) tautos kultūrinis ugdymas, c) fizinis lavinimas, d) ugniagesyba ir e) moterų veikla.

1939 m. Šaulių Sąjungoje buvo: 125 chorai, 400 vaidybų mėgėjų grupelių, 4 nuolatiniai teatrai, 105 orkestrai, 350 bibliotekų, 72 Šaulių Namai.

Šaulių moterų veikimas buvo nukreiptas į sanitarijos ir auklėjimo bei globos reikalus. Čia darbas ėjo dvejomis kryptimis: 1) supažindinimas ir skleidimas žinių visuomenės tarpe apie pagrindinius higienos dėsnius ir 2) paruošimas sanitariinio personalo taikos ir karo metu.

Pradžioje šaulės moterys organizacijoje nesudarė atskirų vienetų, bet 1927 m. O. Putvytės, L. Narkevičiūtės, H. Ivanauskienės, M. Augulienės ir Bulotienės iniciatyva KAUNE įsteigtas pirmas moterų šaulių skyrius.

1933 m. liepos mėn. 2-3 d.d. įvykusiame šaulių moterų visuotiniame suvažiavime, išrinktas Centro Komitetas, kurio prezidiumą sudarė: Žmuidzinavičienė – p-kė, Marcinkevičienė, Dainauskienė, Tercijonienė ir Grigonienė. Šaulių moterų garbės pirmininke suvažiavimas išrinko E. Putvienę. 1939 m. pasirodė periodinis šaulių moterų laikraštis ŠAULĖ. 1937-40 m. šaulių moterų vade buvo S. Marcinkevičienė-Putvytė ir reikalų vedėja – B. Balšaitytė.

Šaulių Sąjungos lėšas sudarydavo: Lietuvos Krašto Apsaugos ministerijos skirtos ir Šaulių Sąjungos surenkamos, vadinamos visuomeninės lėšos: nario mokestis, turto eksploatacija, loterijų bei pramogų pelnas ir aukos.

Krašto Apsaugos ministerijos skirtos lėšos nebuvo vienodos. Didžiausia suma buvo paskirta 1930 m. – 650 tūkstančių litų, bet vėliau, iki 1935 m. nukrito iki 350 tūkstančių litų. Tik paskutiniaisiais –

1940 m. skirta suma pakilo ir siekė 500.000 litų. Visuomeninės pajamos 1940 m. siekė apie 900.000 litų.

Žymią paramą teikė Amerikos lietuviai. Vien pinigais Šaulių Sąjunga gavo apie 1.700.000 litų. Šalia to gaudavo dar knygų, pinigų pirkti šautuvams ir 1 lėktuvą, kurį parūpino Brooklyn'o DARIAUS-GIRENO AERO KLUBAS. Lėktuvą iš Klaipėdos į Kauną atvairavo lakūnas Šaltenis 1938 m. rugpjūčio mėn. 13 dieną.

1940 m. Šaulių Sąjunga turėjo 23 rinktines. Rinktinė veikė apskrities ribose. Jos vadu būdavo apskrities komendantas. Pagrindinis šaulių organizacijos vienetas buvo būrys, kurį sudarydavo 3-5 šaulių skyriai. Didesnės rinktinės turėjo kuopas. Rinktinės nebuvo vienodo dydžio jos priklausė nuo apskrities didumo. Didžiausia buvo KAUNO RINKTINĖ. Jos sudėtyje buvo Vytauto Didžiojo Universiteto Šaulių Kuopa, kurią sudarė 4 būriai /humanitarų, medikų, technikų ir teisininkų/. Kuopos sudėtyje dar buvo studentų šaulių korporacija ŽIVILĖ ir SAJA.

Seniausias studentų šaulių būrys susidarė Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijoje.

1939 m. būrių buvo apie 1000. 1940 m. – apie 1200. Veikė paskiri moterų, moksleivių, studentų ir rėmėjų būriai. Kiekvienas šaulių būrys ir rinktinė turėjo savo vėliavas. 1934 m. KLAIPĖDOJE įsteigti jūrų šauliai. 1936 m. KAUNE įsteigtas aviacijos būrys.

Šauliai buvo ginkluoti lengvaisiais ginklais: šautuvais, lengvaisiais kulkosvaidžiais ir pistoletais. Už pasižymėjimus šauliai buvo apdovanojami Šaulių Žvaigždės Medaliais ir Šaulių Žvaigždės Ordiniais, stipendijomis ir kitomis dovanomis.

1940 m. Šaulių Sąjunga turėjo daugiau kaip 62.000 narių, kurie skirstėsi maždaug taip: rikiuotės šaulių 42.000, rėmėjų 5.000 ir šaulių moterų apie 15.000. Pagal profesijas, šaulių buvo apie 30 profesorių, apie 100 advokatų, apie 100 inžinierių, apie 250 gydytojų, daug kunigų, apie 3.000 mokytojų (beveik pusė visų Lietuvos mokytojų tuo metu), bet daugumą sudarė ūkininkai ir darbininkai. Šaulių Sąjunga buvo populiari organizacija ir turėjo visų pasitikėjimą.

Šaulių Sąjungos pirmininkais yra buvę: Vl. Putvis 1919-22 m., prof. Vincas Krėvė-Mickevičius 1922-24



Lietuvos Šaulių Sąjungos 20-čio iškilmėse. Viršuje – krašto apsaugos min. brig. gen. Musteikis ir Pabaltijo šaulių viršininkai tribūnoje. Lietuvos Respublikos Prezidentas A. Smetona įteikia vėliavą Sąjungos vadui. Arkiv. J. Skvirskas šventina Šaulių S-gos vėliavą. Viduryje ministeris pirmininkas ats. brig. gen. J. Černius. Sąjungos lėktuvų šven-tinimas ir parado vaizdai.

Nuotrauką iš „pakutiniojo TRIMITO“ 1939 m. birželio mėn. 30 d.

m., St. Šilingis 1924-25 m., M. Šalčius 1925-26 m., gen. T. Daukantas 1926 m., L. Vailionis 1926-27 m., R. Skipitis 1927-28 m., Vl. Putvis 1928-29 m., A. Žmuidzinavičius 1929-34 m., L. Vailionis 1934-35 m. ir paskutinis 1935-40 m. – pulk. Pr. Saladžius.

1940 m. birželio mėn. 15 d. Lietuvą okupavus Sovietų Sąjungai, pirmiausia pradėta terorizuoti Šaulių Sąjunga. Sąjungos vadas plk. Pr. Saladžius birželio mėn. 19 d. atleistas iš kariuomenės ir Sąjungos pareigų, suimamas, o Šaulių Sąjunga nuginkluota.

Nuginklavus, prasidėjo masiniai šaulių suėmimai. Pirmoje eilėje suimtinėjo vadus ir tarybų narius, paskui perėjo prie eilinių šaulių. 1941 m. per masinius išvežimus į Sibirą, suimta ir išvežta 60% rinktinių vadų, 90% būrių vadų ir tarybų narių, tūkstančiai šaulių.

Už Lietuvos ribų šauliai susiorganizavo ir atnaujino veiklą 1954 m., įkurdami pirmąją kuopą Toronte

Klemas Č e p u t i s

BROLIAMS ŠAULIAMS, 70 METŲ SUKAKTIES PROGA

Tautos skausmo jos nelaimėje nepažinęs, nesuprasi, kad prarandi savo gyvenimo dalį, nes tautos nelaimė – yra ir mūsų širdies dalis. Tu, o broli šauli ir sese – įsijungei į kovojančios tautos gyvenimą, padėdamas kitiems išlikti. Pridavei atkaklumo pasiaukojimui, išdidumo kovos sukuriuose, buvai kartu, kad laimėtume.

Tu, o broli – sese, žiūri į paskutinį aukos veiksmą, žinodamas, kas kovoje yra laimėta – išliko ir įeis į kitų vieningųjų gyvenimą. Todėl eėjai drąsiai, nes visuomet jautei šiltą paramą skaudžiausiose aplinkybėse. Stengeisi savo auką atiduoti tiems, kurie ejo kartu ir jauteisi esąs amžių istorijoj gyvas, nes tauta išėjo grumtis totaliniai, pasišventusi kovai būti ar nebūti.

Toks, tavo broli, pasiaukojimas saviems švies per amžius, nes dėka tų žygių prasmės išliko generacijų sąmonėj kaip kelionės rodyklė. Mūsų kovos istorija iškels, minės tuos šurpulingus įvykius ir tų žygių didybę, skiriant gilią pagarbą gyvybės auką atidavusiems. Tu, o broli, įamžinai savo ir kovos idėją turgaus aikštėje pamestas, nes verkianti motina tave jau įrašė amžių istorijon. Įrašė ir tauta.

Išeinant mūsų girių globon, nebuvo tavo sieloje klausimo, ko tikėtis iš gyvenimo, kad liktum gyvas ir džiaugtumėsi savo jaunystės šviesiais saulės užtekėjimais. Supratai, kad reikia auklėti naują generaciją tam pačiam tikslui. Supratai, kad žmogaus gyvenimas, nors ir trumpas, tampa prasmingu, neužmirštam. Ir tu toje kovoje buvai, nes protėvių dvasios šauksmo buvai pašauktas.

Tremtis – tai laikinas saulės užtemimas. Čia, pašaukti Vlodo Putvio minčių, susibūrėm po vėliavą, kuri suteikia mums dvasinės jėgos, pasiryžimo, stiprybės dirbti už tautos amžinumą, kovoti toliau, kitais ginklais.

Ilgų amžių eigoje, dar Lietuvos valstybės Gediminaičių epochoje, žydėjimo laikais, kai tautinė kultūra galėjo laisvai plėstis ir bujoti, kai tautos charakterį formuojant, jau šaknis gilino tautos suverenumo saugoji-

– Vl. Putvio Šaulių Kuopa. Iniciatyva priklauso A. Marcinkevičiui-Mantautui, plk. M. Kalmantui, A. Valatkaičiui, Emilijai Klupšienei ir Vaidevučiui Mantautui. Organizacijos pagrindai palikti tie patys, kokie buvo nepriklausomoje Lietuvoje. Antra – Vytauto Didžiojo Šaulių Kuopa įsisteigė Chicagoje, trečia – D. L. K. Kęstučio Šaulių Kuopa Wisconsin Racine, ir ketvirtoji – L. K. Mindaugo Šaulių Kuopa – Montrealyje, Kanadoje.

Šiuo metu šaulių daliniai randasi Kanadoje, Amerikoje ir Australijoje, viso virš 30 dalinių.

Tremtyje Lietuvos Šaulių Sąjunga daugiausiai užsiima kultūrine veikla: aktyviai dalyvauja veikloje už Lietuvos išsilavinimą, artimai bendradarbiauja su Kūrėjų-Savanorių Sąjunga, Lietuvos Karių Veteranų "Ramovė", taip pat talkininkauja Lietuviių Bendruomenės Apylinkių valdyboms.

/ Detalės paimtos iš Lietuvių Enciklopedijos/. A.M.

mo mintys. Kuomet Vytautas padarė nuolaidų kryžiuočiams, žemaičiuose kilo audra ir tuomet pasireiškė valdovui netikėtas pasipriešinimas, kad jokių nuolaidų negali būti duodamas svetimiesiems, kurie tik trokšta sumenkinti tautos dvasinę laisvę ir suverenumą.

Tai gi, tuomet jau šauliškos minties primatas pasireiškė aktyviojoje formoje.

Toji laisvės meilės ugnis žibėjo, išliko ir tamsiais prievartos laikais, kurią Vl. Putvis perkėlė laisvan gyveniman. Taip šauliai vėl atgimė aktyviai veiklai, kartu su Lietuvos valstybe.

Mieli broliai, sesės, išsiskirstydami po platųjį pasaulį, palikdami mielus veidus, visi kartu didžios laisvės dvasios apimti, neškime savo dalį dvasios milžinams tėvynėje, neškime atgamą ir viltį. Mes dar neišnykome, išsaugojome protėvių dvasią po rezistencijos vėliava. Einame kartu su broliais, iškentėjusiais kančias nuo sugyvuėjusio marksistinio okupanto. Mes, kaip ir jūs, broliai, žinome, kad pasyvumas, tylėjimas yra kartu ir dezertyravimas.

Štai, naujo atgimimo ugdytojai iš Lietuvos atnešė viltį ir šaukia mums – vienybės, nes kova paskutinė – dėl laisvės! Atnešė laisvės ir kovos kibirkštį. Yra tik vienos krypties kelias į šį tamsumos: atiduok save tam didžiajam tikslui:

" Iš sutemų ir prieblandy išiekit, Uždekit naują ugnį širdyse. Vergams palikit vergo naktį klaidią, Šaukiu aš – protėvių dvasia! "

SAJŪDŽIO INFO PRANEŠA:

Pastaruoju metu, bendrai imant, rašomosios mašinėlės pasidarė daug kam neaktualios, kadangi daugiau ir daugiau vartojami kompiuteriai. Bet Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžiui rašomosios mašinėlės su lietuvišku šriftu yra verkiant reikalingos. Jeigu kas turėtų mašinėlę lietuvišku šriftu, kurią galėtų paaukoti Sąjūdžiui, prašome susisiekti su: Sąjūdžio Info, 7159 S. Whipple, Chicago, Illinois 60629. Tel.: (312) 476-8469.

KULTŪRINIS PUSLAPIS



APIE VAIKUS "AMŽINOJO IŠALO ŽEMĖJE"

Atgimstančioje Lietuvoje šiais metais tarpe įvairių kitų leidinių, pasirodė nepaprasta knyga "AMŽINO IŠALO ŽEMĖJE". Atspausdinta 9-ių tremtinių prisiminimai. Jų tarpe ir Ojaro Mednio (iš latvių kalbos vertė Vl.Braziūnas). Per jį buvo gautas V.Urtano pasakojimas, kurį čia perspausdiname. Knygą sudarė Aldona Žemaitytė. Leidinio parengėjai ir autoriai honorarą skiria stalinizmo aukų paminklui. Išleido "Vyturio" leidykla.

PRATARMĖJE sakoma:

Kiekvienas tremtinys nuėjo savo Golgotą - nepermaldaujaną, rūsčią, aplankančią dabar prisiminimais ar sapnais. Tų, kurie anuomet buvo vyresnio amžiaus, jau beveik nelikę. Anuometiniai vaikai ir jaunuoliai, kurie pajėgę išverti savas golgotas, - dabar jau pusamžiai žmonės, auginantys suaugusių savo vaikų vaikus. Taip keičiasi kartos, ir tolsta nyki, bespalsvė tremtinių vargo žemė, kurioje šlamėjo svetimi miškai, pro šalį plaukė nesvetingos upės, mirtimi alsavo leduotas vandenynas. O kasdieniniai palydovai buvo šaltis, badas, ligos, vėliau kiek prakutus, - skurdas, neteisybės ir neatskiriamas Tėvynės ilgesys.

Žmonės, kurių prisiminimus čia publikuojame, toje vargo žemėje atsidūrė skirtingo amžiaus, skirtingu laiku ir skirtingomis aplinkybėmis. Vieni jų buvo su tėvais, ir tai lengvino jų dalią, palaikė išlikimo viltį, kiti - maži beglobiai tarp svetimų, ir išlikti jiems padėjo atsitiktinumas arba aplinkinių gera valia. Atsidūrusieji Sibire su pirmaisiais genocidinio trėmimo srautais patyre visą grumtynių už gyvastį siaubą, pokariniai tremtiniai, jau naudojami kaip nemokama darbo jėga (štai kur atsiskleidė tikroji šio žodžio vertė), turėjo daugiau galimybių išlikti. Jie net išgudrino mokytis, išgyti profesijas.

Kas šių publikacijų autoriams, o ir kitiems tremtiniams, padėjo išverti tomis nežmoniškomis sąlygomis? Reikia išklausti į jų pačių balsus. Vieniems - tikėjimas Apvaizda, antriems - atkaklumas, ryžtas ir valia, dar kitiems - įgimta dora ir darbštumas."

Aldona Ž e m a i t y t ė

.....

"Pirmiausiai keletas žodžių apie save. 1941 metais iš birželio 13-tos naktį mane nežinia kodėl suėmė ir išvežė. Buvau LVU II kurso studentas. Vienintelis skirtumas - man buvo lemta iškęsti ne Jūsų, o Jūsų tėvo golgotos kelia. Retas, tuo keliu varytas, išliko gyvas, bet Jūsų tėvo ir mano kelias buvo sunkiausias. Mus suėmė be teismo ir įkalino Sibiro kalėjimuose ir lageriuose; nukankintiškart ar per ligą; tašėmės su nepakeliamais darbais, skarmaluoti mirėm iš bado. Ir šiandien negaliu suvokti, kaip likau gyvas... Galiau dar pasakyti, kad po 26 metų buvau reabilituotas ir suspėjau apginti disertaciją. Skaičiuodamas Jūsų to laiko dokumentą "Tris sąsiuvinius", kurie liudija siaubingą, negailėstingą, antihumanišką ir be jokio juridinio pagrindo svetimųjų sukurstytą savivalę, net suabejočiau, ar Viduramžiais ir vergovės laikais begalėje būti blogiau.

1945-tais pabėgau iš lagerio, gyvenau nelegaliai, be paso, pasisekė išdARBinti kroviku Krasnojarsko makaronų fabrike. Jaunystės rizika, noras padėti ištremtiems vaikams, padaryti gyvenime ką nors gera - ėmė viršų.

... Nesu sakes, jog dar prieš mūsų surengtą akciją (prieš karą) buvo ne kartą prašyta įvairiose įstaigose, kad vaikus sugražintų Gimtinėn. Didžiąją šių prasymų dalį mano sesuo (jinai nebuvo ištremta) ėteikė NKVD. Mano sesuo parvežė iš Vokietijos apie 100 vaikų, kurių tėvai buvo nukankinti, žuvę ar pasitraukę į Rusiją, todėl jinai turėjo privilegijų. Ji pradėjo tvarkyti Latvijos vaikų namus. Jos vyrą ir mažą dukrelę nukankino hitlerininkai, ji pati buvo daug iškentėjusi, dar prisidėjo mano neteisėtas suėmimas ir ištėrimas, - ir mano sesuo Antonija Silinia atjautė vaikų padėtį ir pradėjo veikti. Jos prašy-

mus ir pareiškimus, į tuos reikalus pernelyg nesigilindamas, pasirašė tuo metu dirbęs švietimo ministru J. Stradinis. Sesers moteriškas žavesys, puikį iškalbą ir, žinoma, "didvyriškumo" aureolė (vaikų pervežimas iš Vokietijos-O.M.) padėjo ir tvarkant reikalus NKVD. Atsirado toks miglotas dokumentas, kuriuo remiantis buvo galima ryžtis parvežti iš Sibiro kelias dešimtis našlaičių. Bet šią dokumentą galėjai išaiškinti ir taip, kad reikia pargabenti daugybę vaikų, kurie, atsiskyrę nuo tėvų ir kurie neturi 16 metų. Reikėjo imtis darbo. Būsimajai Vaikų pargabenimo "brigadai" buvo parinkta labai tinkama kandidatūra - Lūsė, partijos narė nuo 1905 metų. Jinai mylėjo vaikus, auksinius daikčiukus ir kitokią gerą, kurio negailėjo ištremtųjų vaikų giminės Latvijoje... Aš gyvenau ir dirbau Krasnojarske. Mano "statusą" jau žino. Susiršiau su gimtine. Pasiseka papirkti ką reikia ir Krasnojarsko vaikų namuose turiu atskirą kambarį, kur apgyvendinu surankiotus vaikus. Kambarį paskyrė švietimo skyriaus vedėjas, kai jo kabineto prieškambarį pastačiau iš Latvijos atsiųsdintą naujintelių dviratį... Vėliau ištremtieji vaikai pradėjo gauti net truputį maisto iš bendro vaikų namų katilo.

Kol neturėjau šio kambarėlio, ištremtieji vaikai (ir vyresnieji, lydėję vaikus gimtinėn) spietėsi kieme prie kambarėlio, kuriame gyvenau aš, nelegalus žmogus ir makaronų vagis; tas kambarėlis priklausė 77-ųjų metų šeimininkei. Jame ant grindų vietos užteko ne visiems. Kiti nakvojio kieme, nes orai buvo neprasti. Reikėjo laukti, kada atvarys vagoną. Gauti vagoną, jį prikabinoti prie tikrojo sąstato, parūpinti vaikams ko nors valgomo, geriamo ir apsirengti - vėl kita istorija. Šituo rūpinosi mano sesuo Rygoje. Būdamą Latvijos vaikų namų vedėja, skirstydama lėšas ir drabužius, jinai didžiausią dėmesį skyrė vaikų namams Uždauguvy, Kuldygos gatvė, kur buvo numatyta įkurdinti pargabentuosius vaikus (buvo numatytas dviejų savaitių karantinas - O.M.). Tenai vedėju dirbo buvęs teologas Delinis (tuolaik turėjęs apie 50 metų)...

Mūsų brigadoje buvo trys žmonės (be manęs): Lūsė, Pliavinių vaikų namų direktorius Stradinis ir Tuomsuonė iš čeka. Abu pastarieji parsivežė savų giminių vaikus, bet drauge su jais ir kitus, Sibire surinktus. Ir Lūsė išvežė vaikų vagoną, tačiau pati daugiau į Krasnojanrską negrįžo. Vis dėlto jinai užmezgė ryšius su švietimo skyriumi, man buvo prarašyta pažyma, jog dirbu Krasnojarsko kultūros ir švietimo sistemoje ir turiu rinkti ištremtuosius vaikus; man padėjo ir kiti tremtiniai, kurie tada jau buvo laisvi. Pavyzdžiui, rašytojas Vodemaras Sauleskalnas, kurį iš Igerio išvadavo Vilis Locus ir Andrėjus Upytis (V. Sauleskalnas buvo parašęs dramų pagal daugelį jų romanų). Bet svarbiausia čia buvo "totalinis papirkinėjimas". Žinia apie vaikų vežimą gimtinėn išplito žaibiškai, vaikų pririnko greit. Mūsų padėtis kartais darėsi kritiška: vaikai neturėjo ko valgyti. To, ką man pavykdavo "pateikti" iš makaronų fabriko, neužteko. Vaikams ir vyresniems nedrįsime sakyti tiesos. Nežinojau, kada gausim vagoną, ir visą laiką buvome įsitempe, kad tik mūsų "afera" pasisektų. Man dar ypač reikėjo baimintis, nes gyvenau nelegaliai ir be paso. Atskleidus vagystę makaronų fabrike, o dar nelegalų gyvenimą - man vėl grėsė net tik amžina tremtis (sitoki nuosprendį jau turėjau), bet turbūt ir daug blogiau...

... Vieną vaikų vagoną parvežė į gimtinę rašytojas V. Suleskalnas. Sauleskalnas gyveno Krasnojarske, Lenino gatvėje, ir dirbo inspektoriumi. Tai buvo paskutinis vagonas.

Taigi, daugiau nei 1000 vaikų, be gydytojų pagalbos ir medikamentų, apipliususių, išbadėjusių - parvežėme į Gimtinę. Kelyje mirė du berniukai...

Mūsų "afera" iki šiol balta mūsų istorijos dėmė, galbūt ir neverta kolkas ją užpildyti. Po kokio šimtmečio galės kas nors tai padaryti "be priešiško ir rūsčio". Vis dėlto reikėtų pasakyti, jog šis žygis buvo pastebėtas. Buvo net teismas. Lūsė, kuri tarytum vadovavo visam šitam sumanymui, gavo partinį papeikimą, vaikų namų vedėjui Deliniui priteisę trejus metus kalėti. Oficialų dokumentą buvo pasirašęs švietimo ministras, bet jo net nepaminėjo. Taip pat ir aukštas čeka pareigūnas rusas brugh'o komedija The Relapse (liepos 26, 28 - spalio 28); ir Tennessee Williams'o Cat on a Hot Tin Roof (rugjūčio 23, 25 - spalio 29). Apie tris autorius ir jų veikalus kiekvienas teatrų lankytojas žinome. Tik kas tas Sir John Vanbrugh ? Tai 18 a. anglų dramaturgas ir architektas, parašęs keletą gerų komedijų ir suprojektavęs keletą didelių pastatų. Jo komedija The Relapse (Atkritimas), parašyta 1697 m., yra viena iš paskutiniųjų anglų Restauracijos periodo dramų. Aš jos dar niekada nemačiau.

Pagaliau, The Third Stage. Čia pirma reikia paaiškinti, jog šis teatras tai vadinamos The Young Company lizdas, nes čia vaidina teatro karjerą pradėdantys ar neseniai kituose teatruose pradėję aktoriai, tarp jų įmaišius tik vieną kitą scenos veteraną. Šio sezono meno vadovu paskirtas įžymus aktorius Bernard Hopkins. Third Stage teatre statomi du veikalai: Shakespeare'o komedija Love's Labour's Lost (birželio 14,20 - rugsėjo 3) bei Thomas Middleton'o ir William'o Rowley The Changeling (birželio 15, 21 - rugsėjo 2).

Paskutinis pastatymas man tikras nežinomas, tad žinių turėjau susigraibyti iš vadovėlių. Autorių esama 16-17 a. vyrų ir jų kartu parašyta tragedija The Changeling (susipažinęs su turiniu, lietuviškai išversčiau į Iškeistinukę), sukurta 1623 m., yra laikoma dramaturgijos pažiūra.

Kaip matome, visuose trijuose teatruose statoma po įžymų veikalą, kurie dėl vieno ar kitų priežasčių buvo padėti į archyvus. Apsčiai rečituojuama ir visų pamėgta klasika. Festivalio meno direktorius John Neville, po kelerių labai sėkmingų metų pasitraukdamas, 37-tąjį sezoną nori palikti nepamirštamui.

Festivalio bilietus užsakyti, tiek ir informaciją gauti galima paskambinus telefonu: (519) 273-1600. Kreipiantis raštu, šis yra adresas: Stratford Festival of Canada, P.O.Box 520, Stratford, Ont., Canada N5A 6V2.

Telefonu ar raštu paprašius, brošiūros "Stratford Festival 1989", ji atsiunčiama veltui. Prieš į Stratfordą vykstant, brošiūrą patariu visiems išgyti.

Rumiancevas. Mūsų, tiesioginių šio žygio vykdytojų pavarės (parašai) dokumentuos nefigūravo, tad su mumis tik pasisnekėjo, bet jokių sankcijų nesiėmė.

Tačiau visas šitas reikalas virto milžiniška tragedija: didžią dalį parvežtųjų vaikų išsiuntė Sibiran antrakart. Vis dėlto šitie vaikai, kad ir per neilgą atgovi, bent kiek pasitaisė, pastiprėjo.

Pasibaigus Stalino, Berijos ir kitų, vietinių pakalikų žvėriškumams, vaikai grįžo daugelį iškentę, bet užgrūdinti ir ištikinę humanistai...

Mano "išpažintis" būtų begalinė. Be vaikų parvežimo "aferos", turėčiau dar daug ką papasakoti. Man teko mirti ir nenumirti penkiuose lageriuose, visokiuose kalėjimuose. Visur buvau tarp išvežtųjų, jie mirė iškamuoti bado. Man pavyko ištraukti iš Sibiro keturis daktaro Ledinio vaikus. Tai padariau dar ir todėl, kad daktaras Ledinis mane lagery gydė kimšdamas tamponus į furunkulus ir karbunkulus, kurie buvo mane privarę visai prie mirties. Tuokart paklausiau daktarą, kaip aš jam atsidėkosiu, kad nieko neturiu. Daktarui lyg netyčia, pačiam nejaučiant, išsprūdo: "Jeigu tau pavyks išgyventi, padėk mano vaikams!"...

Aš dirbau ir duobkasiu, daugeliui galiau papasakoti, kur jų artimųjų paskutiniosios gyvenimo ir mirties vietos, kada tai įvyko ir t.t.

Nesu rašytojas, daugelį metų vadovauju archeologiniams kasinėjimams, mokau, kaip man atrodo, studentus ir moksleivius humanizmo. Pasidariau istorijos mokslų kandidatas ir daugelio darbų autorius, bet visas mano gyvenimas vistiek suluošintas. Kovoju su betkoku žvėriškumu kaip tik galėdamas.

Yra gyvi ir rasis dar daugiau prisiminimų apie nelaiminguosius, kurių mirties aplinkybių ir net kapo vietos visuomenė nežino...

Nelaikykite visa, ką papasakojau, pasigyrimu. Buvau priverstas tylėti ne tik todėl, kad buvau reabilituotas tikrai po 26-ųjų metų, bet ir dėl to, kad augo du vaikai (dabar jau vienas patyręs archeologas, antras - palyginti jaunas biologas). Į gyvenimo pabaigą noriu dar ką nors gera nuveikti. Bet reikėtų ir kitų liudytojų pagalbos, sudaryti išsamų atsiminimų rinkinį - šitoks yra mano troškimas.

Esu dėkingas už laiko dokumentą - šurpius, bet teisingus "Tris sąsiuvinius". Kiek man žinoma, juos rengiamasi išleisti atskira knyga.

Gerų Jums dienų! - "

V. Urtanas

● Taigi, šitaip buvo atverstas dar vienas tragiškos istorijos puslapis. Dabar jau žilagalvis mokslininkas ir jo neseniai mirusi sesuo yra nusipelnę didelio dėkingumo ir amžino mūsų tautos atminimo. Ir nors daugelis vaikų nebeįstovė antrosios tremties, vis dėlto jų gyvenimo kelias, padedant šiems narsiems žmonėms, broliui ir seseriai, buvo pailgintas. Jiems nusišypojo laimė antrą kartą pajusti saulutės šilimą savo Gimtinėje.

Ojaras Mednis.

SANTAROS ŠVIESOS FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMAS

36-tasis SANTAROS - ŠVIESOS FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMAS įvyks š.m. RUGSĖJO mėn. 7-10 d.d. TABOR FARM, Sodus, Michigan, USA.

Suvažiavimo Programa:

Ketvirtadienis, rugsėjo mėn. 7 d., 2 val.p.p.

Pokalbis su Arvydu Juozaičiu.

Vytautas Kavolis: "Psichologinio žmogaus istorinė vaikystė".

8 val.v.:

Vaclovas Milius: "Veiksniai, formavę lietuvių liaudies kultūrą".

Pokalbis su Valentinu Masalskiu.

Penktadienis, rugsėjo 8 d., 9 val.r.

Julius Šmulskštys: "Teisinga visuomenės santvarka Markso ir Engelson teorijose ir dabartinė padėtis Lietuvoje".

Guntis Šmidchens: "Trijų Pabaltijo emigrantų šeimų sagos".

Pokalbis su Zita Čepaite.

2 val.p.p.:

"Jaunimo požiūrių" simpoziumas. Moderuoja Jūditė Sedaitytė; dalyvauja: Rita Dapkutė, Gintė Damušytė, Jurga Ivanauskaitė, Eugenijus Krukovskis, Guntis Šmidchens, Edvardas Tuskenis.

Ilona Gražytė-Maziliauskienė: "Kentėjimo sindromas".

Pokalbis su Alvydu Medalinsku.

8 val. v.: - Valentino Masalskio rečitalis.

Šeštadienis, rugsėjo 9 d., 9 val. r.:

Jurga Ivanauskaitė: "Jaunosios kartos kultūrinė problematika Lietuvoje".

Violeta Kelertienė: "Jaunieji romantikai Lietuvoje".

2 val.p.p.:

Alfred E. Senn: "Du lietuvių atgimimai".

Arvydas Juozaitis: "Teisingos visuomenės samprata".

Posėdžiai: Multidisciplinarių Studijų Instituto, Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondo, AM&M fundacijos, METMENU ir SANTAROS-ŠVIESOS Federacijos.

8 val.v.:

Literatūros vakaras: Raymond Filip, Jurga Ivanauskaitė, Kostas Ostrauskas, Liūnė Sutema.

Naujų knygų sutiktuves.

10:30 val. v. - Lietuviškas Naktinis Klubas.

Sekmadienis, rugsėjo 10 d. 9:30 val.r.:

Bronius Vaškėlis: "Jurgis Savickis".

.....

Suvažiavimo metu vyks Gemos Duobaitės-Phillips tapybos paroda.

NORINTIEJI suvažiavyme DALYVAUTI, prašomi iki š.m.rugsėjo mėn. 5 d. užsiregistruoti pas Mariją Paškevičienę,306 - 55th Place, Dowers Grove, IL 60516.

ŠIA VASARA STRATFORDE - DVYLIKA VEIKALŲ

Alfonsas N a k a s

TRISDEŠIMT SEPTINTASIS Kanados STRATFORDO SHAEKESPEARE'o FESTIVALIO sezonas šiais metais irgi prasidėjo gegužės mėn. pirmoje pusėje ir baigsis spalio gale. Tiesa, beveik visi gegužės spektakliai skiriam jauniui ir senesniems piliečiams - pensininkams už papigintą kainą. Vistiek, reguliariai publikai sezonas tęsiasi gerus penkis mėnesius.

Kaip visada, veikia trys teatrai: Festivalio, Avon ir The Third Stage.

Festivalio teatre matysime penkis veikalus keturiuose pastatymuose. Pirmame pastatyme bus du kontrastiški William'o Shaekespeare'o veikalai: jo ankstyva romėniška tragedija Titus Andronicus ir pati pirmoji farsiška komedija The Comedy of Errors. Tai retas atvejis, kad viename spektaklyje matytum du veikalus. Šio pastatymo spektakliai moksleiviams bei senesniems prasidėjo gegužės 12, reguliariai publikai - gegužės 29, repertuare liks iki spalio 27.

Rašinį trumpindamas, toliau, ta pačia eile, težymėsiu tik visas tris datas skliausteliuose ir be paaiškinimų.

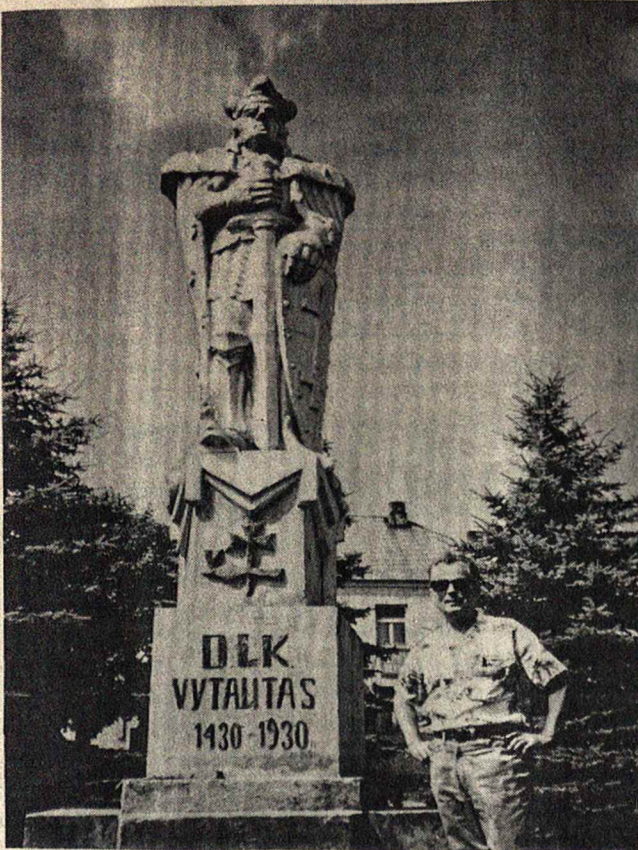
Antrasis pastatymas - Shakespear'o The Merchant of Venice (gegužės 8,31 - spalio 28). Trečiasis - Cole Porter'io miuziklas, pagal Sam ir Bella Spewack knygą

Kiss Me Kate (gegužės 6, birželio 2 - spalio 29). Ir ketvirtasis - Thomas Dekker'io komedija The Shoemaker's Holiday (liepos 25, 27 - spalio 28). Bent čia rašantis apie Tomą Dekker'į nieko nežinojau. Pasirodo, tai būta Shakespeare'o amžininko ir varžovo.

Avon teatro penki pastatymai rikiuojasi šitaip: Shakespeare'o A Midsummer Night's Dream (gegužės 17,30 - spalio 29); Anton Čechov'o Three Sisters (gegužės 15, birželio 1 - rugpjūčio 20); Shakespeare'o Henry V (gegužės 16,birželio 3 - spalio 27); Sir John Van-

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)



Prie Vytauto Didžiojo paminklo Lietuvoje stovi čikagietis Edvardas Šulaitis.

PAMINKLŲ ODISEJA...

Karo ir pokario metais Lietuvoje buvo nugriauti vos ne visi istoriniai paminklai. Nežiūrint to, išliko bene 13 (tikrumoje, karaliaus) DLK Vytauto paminklų. Kai kurių skulptorių pavyzdys dar nežinomas. Vienas tokių paminklų pastatytas Pajevonio miestelyje, Vilkaviškio rajone, kuris laukia savo restauruotojų. Yra ir daugiau, kitokių paminklų, kuriuos sugėbta išsaugoti arba tinkamai paslėpti nuo sunaikinimo.

ATIDENGITAS PAMINKLAS KANKINIAMS PANEVĖŽYJ

Pramonės gatvėje, Panevėžyje atidengtas paminklas 1941 m. birželio 25 d. čia nužudytųjų asmenų atminimui.

Nužudytieji panevėžiečiai buvo medikai. Kalbama ir apie žmones, nužudytus lauke už cukraus fabriko. Tai buvo jaunuoliai, suimti Kupiškėje ir kitur.

Nekaltųjų kankinių nužudymo vietoje dabar pastatytas ažuolinis kryžius, išdrožtas pagal architektų G. Diržio ir A. Sirono projektą.

• Dr. JONO BASANAVIČIAUS tėviškėje, Bartininkuose, Lietuvos knygnešijainiai, susirinkę iš visos Lietuvos, pasodino Tautos Atgimimo ažuolyną. Kiekvieno knygnešio atminimui buvo pasodintas ažuolas ir parašytos jų pavardės.

• VILNIUJE, Lietuvos Kultūros Ministerijai pritarant, buvo gražintas literatūros muziejui MAIRONIO LIETUVIŲ LITERATŪROS MUZIEJAUS pavadinimas. Jis buvo pakeistas 1955 metais.

Šis muziejus buvo įsteigtas Kaune 1936 m. Jo direktoriais yra buvę tautosakos specialistas dr. J. Balys, poetas B. Brazdžionis, pedagogas A. Butvilas, J. Kulikauskas, žurnaliste M. Macijauskienė.

TAUTA YRA TADA ŽUVUSI, KAI JI PATI SAVĘS IŠSIŽADA. JOKIOS KITOS PAJĖGOS JOS SUŽLUGDYTI NĖGALI
Dr. Gv. Valančius

Saugumo darbuotojai ieško kaltininkų. Kažin kaip neįtikinama, kad jie juos surastų. Perdaug atsi-duoda provokacija.

• Nauji japoniški siuvimo robotai KAUNO kojinių fabrike "Kotonas" kartu su britų įrengimais "Dekstomat" gamins dabar geresnes ir gražesnes kojines, ju tarpe ir pėdkelnes (tights).

• VILNIAUS chorai, minėjo Lietuvoje Dainų Dienų įsteigimo 65-tąją sukaktį birželio mėn. 10 dieną. Repertuare buvo dainuojama dalis dainų, kurios buvo dainuojamos I-ojoje Dainų Dienų šventėje. Dail. H. Vaigauskas pagal istorinę medžiagą, atkūrė autentišką dirigento platformą, kokia buvo 1924 m.

Chorai į šventę atvyko su gedulo kaspinu perrištomis trispalvėmis, nes vyko Gedulo ir Vilties dienos. Trijų Kryžių kalne padėjo gėles.

Muziejus susideda iš vie-nuolikos didelių skyrių.

NAUJA GALERIJA KAUNE

Š.m. birželio mėn. 30 d. Kaune, Nepriklausomybės aikštėje atidaryta nauja Dailės Galerija. Naujai pastatytoose, gerai suprojektuotuose rūmuose įsikūrė M.K.Čiurlionio Dailės Muziejaus devintasis filialas, pavadintas "Mykolo Žilinsko Dailės Galerijos" vardu.

KAUNO MEDICINOS INSTITUTO PROFESORIŲ ATSIŠAUKIMAS

LTSR Aukščiausios Tarybos sesijos išvakarėse Kauno Medicinos Instituto profesorai buvo paskelbę atsišaukimą į deputatus, ragindami juos viešai pasmerkti 1940 m. aneksiją ir "mitą apie laisvanorišką Lietuvos įstojimą į TSRS" (Sovietų Sąjungą).

Atsišaukime buvo sakoma, jog yra būtina viešai pripažinti, kad "liaudies vyriausybė" buvo suformuota svetimšalių rankomis, pažeidžiant galiojančią Lietuvos konstituciją, t.y., ji buvo neteisėta, jog rinkimai į Liaudies seimą vyko okupacijos sąlygomis ir iš esmės buvo prievartos aktas. Pagaliau, būtina pripažinti, jog Liaudies Seimas neišreiškė lietuvių tautos valios, ir jo priimtas sprendimas apie Lietuvos įstojimą į TSRS buvo neteisėtas".

KAS SKLEIDŽIA TOKIUS GANDUS?

Lietuvoje buvo pasklidę gandai, kad buvo išplėstas ginklų sandėlis ir kad Vilnius jau apsaustas tankų..

Valstybės saugumo komiteto pirmininko pavaduotojas Henrikas Vaigauskas tuos gandas paneigė. Jis pripažino, kad lapelių buvo paskleista, kuriuose grasinama, kad su rusais ir lenkais busiškai susidoroja, busiškai deginami jų namai.

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392



London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A. (Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kas antrą trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que. 8 val. vakare.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

C F M B

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

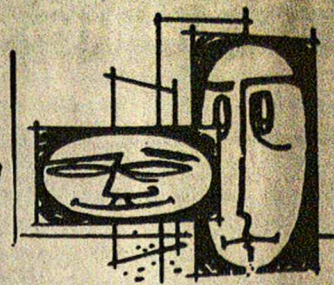
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Alabanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI



P. E n s k a i t i s

Dadža žim. L.A.

BUNKERIS

Pulkininkas Jeroslov'as gavo ypatingą uždavimą - sudaryti pasipriešinimo sieną tarp Vokietijos ir Lietuvos, pradedant nuo Kudirkos Naumiesčio iki Sudargo. Čia turėjo būti platūs grioviai, kurie turėtų sulaukyti vokiečių besiveržiančius tankus. Tarpais - suplanuoti bunkeriai, iš kurių būtų apšaudoma.

- Tais buržujais negalima pasitikėti, nors ir sudaryta su jais sutartis, - samprotavo pulkininkas.

Kiti rajonai buvo pavesti kitiems aukšto laipsnio karininkams. Taip turėjo būti apjuostas grioviais ir bunkeriais visas pasienis.

Pulkininkas Jeroslov'as ėmėsi darbo su ypatingu uolumu. Pirmiausiai reikėjo darbo jėgos. Jis pasiuntė milicininkus ir kareivius, kurie sekmadieniais ir turgaus dienomis, kur susirenka daugiau žmonių, gaudė visus, kurie tik galėjo pakelti kastuvą ir uždarinėjo į bažnyčias ar kitus didesnius pastatus. Nebuvo leista jokių pasiteisinimų. Ten pat buvo sudaromos grupės ir prižiūrėtojų vedamos į darbo vietas.

Centrinį bunkerį suplanavo pastatyti netoli Kudirkos Naumiesčio prie Širvintos upės. Čia turėjo būti Fronto Štabo būstinė su ypatingais įrengimais ir stipria priešlėktuvine apsauga. Šiam darbui nepagalėjo nei rąstų, nei žvyro, nei cemento.

- Už šį darbą tikriausiai būsiu pakeltas į generolo laipsnį, - vylysį Jeroslov'as.

Čia buvo įrengtas ir specialus kambarys aukštesiems karininkams, aprūpintas kumpiais, dešromis ir, žinoma, vorka. Darbas buvo atliekamas labai slapta. Priešais apkasus nustatyta mirties zona, kurią plačiu ruožu saugojo patruliai su šunimis. Ypatingai slėpė į šį bunkerį slaptą įėjimą ir išėjimą. Visas bunkeris buvo užminuotas - jei kartais tektų trauktis, - kad nieko nepatektų vokiečiams.

Praėjo kuris laikas ir darbas buvo baigtas. Vos tik jį baigus, pulkininkas gavo telegramą iš Vyriausio Kariuomenės Štabo, kad atvyksta inspektoriai patikrinti darbą. Jau kitos dienos rytą prie bunkerio privažiavo liuksusinis limuzinas, iš kurio išlipo trys žvalūs karininkai generolų uniformose, dekoruoti aukštais atžymėjimo ženklais.

Pulkininkas juos pagarbiai sutiko ir viską smulkiai aprodė. Po to užsivedė į atskirą kambarį, kur stalas buvo gausiai apkrautas užkandžiais bei prašmatniais gėrimais. Čia buvo ne tik alkoholis, bet ir garsių firmų gėrimų. Šiuos gėrimus lengvai gaudavo už gerą atlyginimą iš kontrabandininkų, kurie Vokietijoje surasdavo viską ko tik pirkėjas norėdavo. Tačiau inspektoriai ilgai neužtruko - išgėrė po stikluoką vorkos, užkando po griežinėlių dešros ir išskubėjo. Tai kiek nustebino pulkininką, ne, juk rusas niekada negali susilaikyti, pamatęs vorkos ir gerą užkandą.

Praėjo keletas dienų ir štai, vienos gražios dienos vakarą padangė nušvietė kažkokios šviesos iš Vokietijos pusės. Pulkininkas, tai sužinojęs, tuolau ėlio į sargybos bokštą ir ėmė per žiūronus viską stebėti. Po kelių minučių dangaus horizonte, lyg ekrane, pasirodė signalai. Pulkininkas Jeroslov'as iš nustebimo net išsižiojo: ten buvo aiškiai nurodoma, iki smulkmenų, jo kruopštaus ir slapto darbo vaisiai. Ir tai buvo matoma ne tik tai Lietuvos pasienio gyventojams, bet ir Vokietijos pusėje.

- Viskas baigta, - susijaudinęs švebleno Jeroslov'as - Karo lauko teismas neišvengiamas...

Ir tikrai, už poros dienų jis gavo įsakymą prisistatyti į vyriausiojo prokuroro įsaiją. Jam jau buvo aišku, kas jo laukia už karo paslapčių išdavimą.

- Ne, jie manęs gyvo netardys, - nusprendė pulkininkas. Jis nuėjo į bunkerio vado kambariuką ir, išsitraukęs ginklą, įrėmė jį sau į galvą. Jam tai buvo lengva padaryti, nes jis netikėjo į joki pomirtinį gyvenimą,

• - "Visi galvotų, kad šiuose namuose aš esu niekas kitas, tik tai virėjas", - skundžiasi žmona savo vyrui.
- Nemanau, ypač po kelių pietų, - tikrai taip negalvotų, - atsakė vyras.

nė į jokią atsakomybę už savo veiksmus.

Paspaudė gaiduką ir, netekęs sąmonės, nusviro į šoną. Sunkokas pulkininko Jeroslov'o kūnas griuvo ir kludė čia pat esančią rankeną, kuri buvo sujungta su sprogdinio mechanizmu. Milžiniškas trenksmas ir sunkus bloko gabalai pakilo į orą. Kai kurios dalys net perlėkė per Širvintos upelį ir krito Vokietijos pusėje. Netrukus pasigirdo ir antras didžiulis sprogimas. Tai sprogo amunicijos sandėliai, bet pulkininkas ir to jau nebegirdėjo.

KAS DARYTINA IR KO NEDARYTINA ŠEIMOJE, JEIGU ISSIVYSTĖ GIRTAVIMO PROBLEMA

Vienas žmogus, perėjęs per nekontroliuojamo girtavimo - alkoholizmo ligos - pasekmes, viename didmiesčio laikraštyje atspausdino tokį laišką:

"Geros valios, bet iš tiesų nežinantieji, kas reikia daryti šeimos nariui savo elgesiu nepaskatina alkoholio ieškoti gydymo. Alkoholikai dažniausiai turi pasiekti savo asmenišką žemiausią pakopą, kol atpažįsta savo elgesio beviltiškumą. Štai ko privalo griežtai laikytis asmenys, kurie yra artimuose santykiuose su alkoholizmu sergančiu:

- Jeigu jis ar ji palieka savo automobilį kaimyno sklype, palik jį ten ir tegul pats-pati išsiaiškina su kaimynu, kodėl įvažiuo į ne savo sklypą;
- Jeigu nusigėręs užminga ant grindų - palik jį ten. Kai atsibūs, paaiškės pačiam geriančiajam, kokios jo gėrimo pasekmės;
- Jeigu alkoholikas suteršia lovą, leisk jam ir toliau joje gulėti ir pačiam viską nuvalyti, kai atsipeikės;
- Neginkite ir neteisinkite alkoholiko, jei jis susiduria su policija;
- neparūpinkite jokio užstato, jeigu alkoholikas pakliūna į kalėjimą;
- Jeigu jis per smarkiai pagirioja ir negali eiti į darbą, tegul jis pats paskambina savo viršininkui. Atsisakykite tai padaryti už jį;
- Jeigu alkoholiko čekis grįžta nepadengtas, tegul pats sprendžia tą problemą;
- neslėpkite gėrimo butelių. Nors ir kaip stengsitės, alkonolikas vistiek jus pralengs šioje srityje;
- nebarkite, negrasinkite ir neparodykite, kad pykstate, jei jūsų alkoholikas - kė vėl pasigeria;
- Bandykite suprasti, kad alkoholizmas yra liga, kurios simptomai pasireiškia nepakenčiamu elgesiu, kurių ligonis nepajėgia sukontroliuoti.

Kuomet galų gale alkoholikas-kė pripažįsta, kad reikalinga pagalba, surask Alcoholic Anonymous telefoną, bet leisk j a m a r j a i patiems pasiskambinti."

Kraštutiniu atveju - pasitaiko, kad reikia nutraukti santykius su alkoholiku.

Šeimos nariams pagalbą suteikia AA specialūs padaliniai. Apie juos galite sužinoti paskambinę bet kurio AA telefonu.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 500,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiksliai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados Lietuvių Fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation,
1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: Kapitalas Lietuvai, palūkanos-lietuviųbei išeivijoje!"

VILNIEČIŲ SĄSKRYDIS

Š.m.birželio mėn. 24 d. vilniečiai iš įvairių Kanados vietovių ir iš JAV-Detroito bei Chicagos, sugrūžėjo į Paris, Ont., Kanadoje, svetingų vilniečių Angelės ir Petro Česnulių Sodybą savo tradicijai, metiniam sąskrydžiui.

Šių metų sąskrydį pavairino dvi dalyvės - viešnios Kanadoje iš Tėvynės.

Šalia svetingų šeiminių kūr Angelės ir Petro Česnulių, sąskrydžiui-susirinkimui vadovavo Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Kanados Krašto Valdybos p-kas Stepas Varanka. Jis, atidarydamas šį susirinkimą, pakvietė į susirinkimo garbės prezidiumą Petrą Norvėiką - Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos atstovą VLIK'e, Leoną Norvaišą - V.L.L.S-gos Chicagos skyriaus pirmininką, Jadvygą Labuckienę, Albertą Misiūną - V.K.L.S-gos Centro Valdybos p-ką ir pavedė Broniui Sapliui pirmininkauti susirinkimui; sekretoriauti - Štasiui Jakaičiui.

Susirinkusieji prisiminė ir pagerbė visus mirusius, kalintus bei tremtinius vilniečius-vilnietes, skaitlingus bičiulius-bičiules, tautiečius-tautietes.

Susirinkusieji iš klausė V.K.L.S-gos Centro Valdybos bei V.K.L.S-gos Kanados Krašto Valdybos organų pranešimus. Pranešimus iš pereinio 3 metų kadencijos padarė CV pirmininkas Albertas Misiūnas, CV sekretorius-iždininkas Vytautas Gurka, CV spaudos fondo vadovė Eugenija Bulotienė, V.K.L.S-gos Kanados Krašto V-bos p-kas Stepas Varanka, V.K.L.S-gos Kanados Krašto Valdybos išdininkas Bronius Saplys, Kanados Krašto spaudos fondo atstovas-įgaliotinis Jeronimas Cicėnas ir V.K.L.S-gos Kanados Krašto Valdybos narys Jonas Budrys.

Jonas Budrys savo pranešime supažindino susirinkusius su naujos organizacijos VILNIJA Lietuvoje veikla ir tikslais, nurodė labai didelį trūkumą lietuvių mokytojų pietrytinėje Lietuvoje dalyje ir dėl to susidarančius didelius sunkumus atsverti lenkų įtaką tose srityse.

Stepas Varanka savo pranešime liūdėjo dėl nuo-

latinio mūsų narių skaičiaus mažėjimo, vis dažniau buvusiems nariams iškeldijant į amžinybę. Jis apžvelgė V.K.L.S-gos Kanados Krašto Valdybos veiklą, atstovaujant vilniečių interesams kitose mūsų bendruomenės organizacijose, apgailestavo mūsų dalies visuomenės ir net dalies mūsų veikėjų tarpe pasigirstančių nuomonių neliesti praėjusius nesusipratimų su lenkais, tarytum mūsų sostinės atplėšimas ir pavergimas būtų buvęs tik mažu pasienio nesusipratimu, o vienas iš mūsų parapijų klebonas net yra jį pabaręs už prašymą priminti visuomenei Spalių mėn. 9 dienos Suvalkų Sutarties sulaužymo sukaktį.

Kadangi šie 1989-tieji metai yra laikomi VARPO metais, tai po pranešimo sekė Leono Girinio-Norvaišos, VARPO žurnalo atstovo Kanadoje paskaita, tema: "Vincas Kudirka ir "Varpas".

Išklausius pranešimų ir paskaitos, prasidėjo diskusijos ir pasitarimai. Buvo tartasi dėl reikalingumo ir galimybių išleisti anglų kalba Bronio Makauso Lenkijoje parašytos lenkų kalba knygos, pavadintos "Litwini w Polsce" ir dr. Martyno Ancevičiaus disertaciją daktaro laipsniui gauti, parašytą vokiečių kalba apie lietuvių-lenkų disputą ir jo sprendimą Tarptautiniame Tribunole 1931 metais. Šiais klausimais nutarta pasitarti su kitais mūsų visuomenės organais išeivijoje ir tada padaryti galutinį sprendimą. Buvo taip pat diskutuota ir nutarta susižinoti su Vilniuje išikūrusia organizacija VILNIJA, kuo vilniečiai ir kiti išeivijos lietuviai galėtų būti jai naudingi.

Leonas Norvaiša pranešė apie didžiausio išeivijoje V.K.L.S-gos skyriaus Chicagoje veiklą, kuri yra labai šakota Chicagos lietuvių išeivijos tarpe ir pasidžiaugė, kad šių metų spalio mėn. 29 d. Chicagos skyrius ruošiasi surengti Lietuvos Kariuomenės į Vilnių įžengimo 50-ties metų jubiliejaus šventę. Jis kvietė visus vilniečius-vilnietes ir visus tautiečius

-tautietes šioje šventėje dalyvauti. Pažadėjo, kad šiuo reikalu daugiau žinių bus paskelbta vėliau ir spaudoje.

Po susirinkimo-posėdžio šio sąskrydžio dalyviai susirinko į vietinį restoraną bendriems pietums. Po pietų, atsisveikinę svečius šeiminkus ir pasakę vieni kitiems SUDIEV, sustiprėję nauju ryžtu stovėti Vilniaus sargyboje, iškeldijavo namo tęsti kasdieninį gyvenimą, pasiryžę ir vėl susitikti kitų metų sąskrydyje, o gal ir prieš tai Chicagoje, V.K.L.S-gos Skyriaus VILNIAUS DIENOJE, rengiamoje šiais metais. Stasys Jakaitis

Lietuvių Namų Žinios

● Sekmadienio popietėje liepos mėn. 10 d. dalyvavo 320 asmenų Svečių knygoje pasirašė 8 iš Vilniaus, 8 iš Kauno, 4 iš Šiaulių, 2 iš Panevėžio, 2 iš Jonavos, po vieną iš Biržų, Lazdijų, Rozalimo, Krinčino, E.Pranckevičius iš Cleveland'o, V. Skirius iš Santa Monica, Cal., R.Grupiljonaitė iš Londono, Anglijos, P.Prahl, E.A.Prahl, V. Ramanauskas iš Vokietijos, J. Mozuraitis iš Montrealio.

Liepos mėn. 17 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 270 asmenų. Svečių knygoje pasirašė 7 iš Vilniaus, 5 iš Kauno, 3 iš Klaipėdos, 2 iš Kretingos; po vieną iš Raseinių, Vilkaviškio, Šilavoto kaimo, Prienų rajono, Prienų, Marijampolės, Panevėžio, Druskininkų, Kalvarijos; S.E. Retzer iš Viskonsin'o, JAV, H.J. Boyd-Galackas iš Škotijos, V. Lesniauskas iš W.Hartford, Conn., JAV, K. Leknickas iš Victoria, B.C.

Liepos mėn. 24 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 300 asmenų. Svečių knygoje pasirašė 13 iš Vilniaus, 4 iš Kauno, 3 iš Mriampolės, 3 iš Šiaulių, po 1 iš Klaipėdos, Tirkšlių, Tauragės; J.V.Jocai iš Delhi, A. Slapšinskas iš Montrealio, R.Žekas iš Parry Sound, G. Mustekienė iš Chicagos; S.E.Budriai iš Anglijos.

● LIETUVIŲ NAMŲ POILSIO STOVYKLĄ Tėvų Pranciškonų stovyklavietėje Wasagoje, atidaroma rugpjūčio mėn. 12 d., šeštadienį, 12 val., ir uždaroma rugpjūčio mėn. 20 d., sekmadienį.

Patalpų kainos: vienam asmeniui - \$ 50, šeimai - \$ 85.

Registracija ir informacija gaunamos pas LN Vyrų Būrelio pirmininką W. Dresherį tel:1-416-231-2661, po 7 val.v. tel: 233-4446.

● Š.m. liepos mėn. 14 d., po dviejų dienų svarstymo, Ontario prov.savivaldybės taryba leido statyti Lietuvių Slaugos Namus dabartinėje Lietuvių Namų autoaiškštėje. Šis leidimas liečia t i k žemės sklypą, ant kurio stovės Slaugos Namai ir dalis jų autoaiškštės kitoje pusėje, Dorval Rd. /dabartiniam parkelyje/.

Slaugos Namų planavimo komitetas dirba toliau, ruošiant sutartį su būsima Slaugos Namų administracija ir prašymą Sveikatos Ministerijai dėl leidimo išlaikyti 60 lovų Slaugos Namuose.

● Lietuvių Slaugos Namams auکوjo \$ 100,- A. Vaitkevičienė.; \$25,- T. Stanulis.

Iš viso dabar statybos fonde yra \$ \$130,492.04. Aukos priimamos PARAMOJE sąsk.8711, PRISIKĖLIMO P-JOS KOOPERATYVE sąsk.155332.17 ir TALKOJE, sąsk.4259. Aukos yra atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

● LN ir ATŽALYNO gegužinė, vykusio liepos mėn. 9 d. Clairville Conservation vietovėje sutraukė 300 gamtos mylėtojų, jų tarpe net 15 svečių iš Lietuvos. Veikė maisto ir gėrimų bufetas, vadovaujamas Janinos Vitkūnienės. Jaunimas žaidė tinklinį ir dalyvavo įvairiuose bėgimuose. Pravesta loterija, kuriai vadovavo Augustas Sukauskas ir čia laimė šypsojosi mūsų svečiams iš Lietuvos. Grojo LN vyrų muzikinė aparatūra su garbiakalbiais. Vadovavo Zigmas Revas, parūpinęs savo magnetines juostas.

LN ir ATŽALYNAS dėkoja visiems už atsilankymą ir sako IKI PASIMATYMO kitoje gegužinėje 1990 metais.

● LIETUVIŲ SOCIALINIŲ REIKALŲ tarnybos darbuotojas Vytautas Lukas yra išvykęs atostogų nuo rugpjūčio mėn. 5 d. iki rugsėjo mėn. 5 d.

Jis pradės darbą LIETUVIŲ NAMUOSE rugsėjo mėn. 5 d., 9:30 val. r., "Vilniaus" Rūmuose rugsėjo mėn. 6 d., 10 val.ryto.

● Irena ir Petras LU-KOŠEVIČIAI išvyko į Europos Lietuvių Studijų Savaitę, kuri vyksta Gottlando saloje, Švedijoje. Irena Lukoševičienė ten skaitys paskaitą: Lietuvių išeivių kultūrinė veikla".

Studijų savaitėje dalyvaus ir keletas lietuvių-Sąjūdžio veikėjų iš Lietuvos.

chicago

JIE ATPLAUKĖ VARDAN LIETUVOS

Lietuvos Buriuotojų Viešnagė Čikagoje E.Sulaitis



Algirdas Dovydenas "Dailės" jachtos klubo pirm. įteikia dailės parodą Čikagoje organizatoriui Leonui Narbučiui "Žygio per Atlantą" plakata.



"Lietuvos" jachtos kapitonas O. Kubiliūnas kalba Čikagos lietuviams Jaunimo Centre. Abi nuotr. E. Sulaitis

"Mes plaukiame į Naująją žemyną. Mūsų širdyse - Lietuvos vardas, mūsų lūpose - jos pasveikinimas istorijos vėtrų išbarstytiems vaikams. Mes imamės pakartoti kelią, kurį jūs nuplaukėte varganais imigracijos biurų garlais-viais ar tremtinių likimo išginti" - taip pradėjo savo žodį Lietuvos buriuotojų atstovai, prieš išplaukdam i savo pirmąją istorinę kelionę per Atlantą.

O savo pareiškimą jie baigė taip:

"Mes plaukiame vardan Lietuvos. Įveikdami priešškumo bangas ir erdvės tolybę, mes tiesiame jums, mūsų broliai, rankas - ilgas metus mus skyręs Atlantas lai tampa vienybės tiltu".

Šios ir kitos mintys bei žodžiai liejosi Lietuvos buriuotojų susitikimuose su Čikagos lietuviais, kurie prasidėjo penktadienį, birželio 30 d. ir tęsėsi iki sekančio trečiadienio vakaro, kuomet tas pats autobusas, kuris juos iš New York'o per Cleveland'ą atvežė į Čikagą, vėl pajudėjo New York'o link. Tada - vieni sėdo į jachtas ilgai kelionei per Atlantą į Klaipėdą, o kiti - lektuvais pasuko į namus.

Čikagoje išpūdingai praėjo pirmieji du susitikimai su drąsiais vyrais iš Lietuvos. Pirmasis susitikimas birželio mėn. 30 d. buvo mažiau formalus. Po varginančios kelionės svečiai iš Lietuvos buvo / nukelta į 7 psl...../

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

9½% už 90 dienų term.indėlius
9¾% už 6 mėn.term.indėlius
10 % už 1 m. term. indėlius
9¾% už 2 m. term. indėlius
9¾% už 3 m. term. indėlius
9¾% už 1 m. GIC mėn. palūk.
11 % už 1 m. GIC invest. pažym.
10¾% už 2 m. GIC invest. pažym.
10½% už 3 m. GIC invest. pažym.
8¾% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
11 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
10¾% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
10½% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
8¾% už namų planą - OHOSP (v.r.)
8 % už taupymo sąskaitą
9¼% kasd. pal. sąsk. virš 10.000
6½% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo 13 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 13¼%
2 metų 13 %
3 metų 13 %
(fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų...11½%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 72 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$45,000 ir mortgicijas iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydžiu, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines pirkėdas, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6 Telefonas: (416) 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais - nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais - nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmdieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 9½%
180-185 d. term. ind. 9¾%
1 metų term. indėlius 10 %
2 metų term. indėlius 9¾%
3 metų term. indėlius 9¾%
1 metų GIC-met. palūk. ... 11 %
2 metų GIC-met. palūk. ... 10¾%
3 metų GIC-met. palūk. ... 10½%
1 metų GIC-mėn. palūk. ... 9¾%
RRSP, RRIF ir OHOSP 8¾%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 11 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 10¾%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 10½%
Taupomąją sąskaitą 8 %
Kasd. pal. taupymo sąsk. ... 9¼%
Kasd. pal.čekių sąsk.iki ... 5¾%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas
nuo 13 %
Sutarties paskolas
nuo 13 %
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 13¼%
2 metų 13 %
3 metų 13 %
Su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ir 3 metų 11½%
Draudžiamie asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šerų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijas iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines pirkėdas (money orders) ir keliuonų čekius (traveler's cheques). Nelname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI VIRŠ 42 milijonų dolerių

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PATARNAVIMAS - GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

WALTER DAUGINIS, Insurance Broker Ltd.
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALEJE. (Škersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

pervargę, tai ir jų ilgai trukdyti vietiniai tautiečiai nesiryto ir nenorėjo. Be kelių kalbų bei pasižmonėjimo Jaunimo Centro kavinėje, dar įvyko ir Lietuvos dailininkų parodos atidarymas. Kūrinius atvežė DAILES jachtos įgulos nariai, kurių vardu kalbėjo DAILES buriuotojų klubo p-kas Algirdas Dovydenas. Dailės darbų būta apie 40, kuriuos nupiešė K.Petrulis, R. Sližys, M.Vilutis, D.Radavičiūtė, D.Gražienė, R. Kmieliauskaitė, V. Janikūnas, R.Kepežinskas, S. Chlebinskas, D. Jonkaitytė.

Siuos visus paveikslus (daugumoje mažo formato grafikos darbus) nupirko daugelio lietuviškųjų reikalų rėmėjas dr. J. Adomavičius.

Pagrindinis svečių iš Lietuvos pagerbimo pobūvis vyko sekanti vakarą. Turbūt į joki kitą pokylį Jaunimo Centro didžiojoje salėje nebuvo susirinkę tiek daug tautiečių, kaip į šį. Ir jų, žinoma, būtų buvę žymiai daugiau, jeigu nebūtų pritrūkę vietų.

Ši istorinį pobūvį atidarė Lietuvos buriuotojų Čikagoje priėmimo ir pagerbimo organizacinio komiteto vicepirm. E. Vengianskas. Po trumpo žodžio scenon išgyavo trijų jachtų įgulų nariai - apie 40 vyrų.

Čia buvo daug sveikintojų: vietinių ir iš kitų vietų (buvo net Kanados LB atstovas). Kai kurie ne tik žodžiais reiškė savo jausmus, bet ir prisidėjo didesnėmis ir mažesnėmis aukomis - piniginėmis ar kitokiomis. Šaulių organi-

zacija jachtų kapitonus pagerbė savo organizacijos žymenimis - medaliais. Buriuotojams taip pat buvo įteikti diplomai, o šalia to - Lietuvos ir Amerikos vėliavėlės.

Lietuvos gen. garbės konsulas Vaclovas Kleiza pareiškęs, kad "perilgai buvome vieni nuo kitų atskirti", viltingai akcentavo, jog "ateis laikas, kada mūsų žygiai suartės į bendrą kelią, o tas kelias bus visiškai laisva ir nepriklausoma Lietuva". Jis taip pat išreiškė mintį, jog kitą kartą atvykstant, nebūtų pamirštos geltonkės lietuvaitės.

JAV LB Krašto Valdybos pirm. dr. Antanas Razma pažymėjo, kad "tikrai įvyko stebuklas - džiaugiamės, didžiuojamės buriuotojų drąsa".

Gražių žodžių bei linkėjimų pabėrė Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komiteto pirmininkas, Vilniaus Universiteto garbės daktaras Valdas Adamkus, kuris nemažai dirbo, kad šis buriuotojų žygis per Atlantą gerai pavyktų.

Buriuotojų vardu atsakė žygio per Atlantą organizatorius Ignas Miniotas, o LIETUVOS jachtos kapitonas Osvaldas Kubiliūnas perskaitė Klaipėdos miesto sveikinimą.

Vyko ir trumpa meninė dalis, kurioje pasirodė 3 aktoriai iš "Antrojo Kaimo" kolektyvo.

Buriuotojų priėmimo ir pagerbimo organizacinį komitetą Čikagoje sudarė V. Adamkus, E. Vengianskas, L. Kupčiukevičius, A. Lauraitis, V. Grybauskas, A. Levanas, J. Mikulis.



ŠALFASS
pirm. V.
Adamkus
sveikina
iš
Lietuvos
atvykusius
buriuotojus.

Abi
nuotraukos
E. Šulaičio



Lietuvos buriuotojų dalis Jaunimo Centro scenoje per jų pagerbimą liepos mėn. 1 d.

winnipeg

SURENGĖ SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ MINĖJIMĄ

Baltiečių Federacija surengė birželio 12 ir 14 d.d. Sibirinių Trėmimų minėjimą. Šv. Kazimiero bažnyčioje prel. J. Bertašius, prieš pradėdamas eklemenines pamaldas, pasveikino susirinkusius, priminė žiauriųjų Sibirinių Trėmimų pradžią 1941 m. birželio mėn. Taip pat pabrėžė, kad šiemet, galų gale pirmą kartą šie baisūs įvykiai buvo viešai paminėti Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Pamaldas atliko prel. J. Bertašius, skaitymus - estas kun. Anniko, latvis Urevic ir lietuvis M. Timmermanas. Pamokslą pasakė latvis dr.prof. kun.Grislis.

Sugiedoti Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Kanados himnai.

Po apeigų visi vyko užkandžiams į bažnyčios salę, kur KLB Winnipeg'o A-kės ir Baltiečių Federacijos p-kas M. Timmermanas supažindino dalyvius su Baltiečių Federacijos

valdyba ir perskaitė rezoliuciją, skirtą Kanados valdžiai.

Buvo rodoma vaizduostė iš dabartinių įvykių Baltijos valstybėse.

Birželio 14 d., 7 val.v. minėjimas vyko prie žuvusiems kariam paminklo, dalyvaujant baltiečiams su savo ir Kanados vėliavomis. Vadovavo M. Timmermanas, vėl perskaitė rezoliuciją Kanados vyriausybei, kad Kanada ir toliau nepripažintų Baltijos valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą.

Buvo perskaityti sveikinimai, atsiųsti Manitobos premjero G. Filmon'o, miesto mero W. Norrie ir darbiečių vado G. Doer. Liberalų opozicijos vardu kalbėjo Manitobos parlamento narys A. Patterson'as. Jis perdavė ir liberalų partijos bei jos vadės S. Carstairs sveikinimus.

Prie paminklo padėjo vainiką trys baltietės, pasipuošusios tautiniais drabužiais. Prof.kun.Grislis sukalbėjo maldą ir M. Timmermanas, padėkojęs visiems už dalyvavimą, pagerbiant Pabaltijo kankinius, užbaigė minėjimą. I.

A + A STASIUI BARAUSKUI

mirus,

sūnų ALGIMANTĄ, brolių KAZIMIERĄ
nuoširdžiai užjaučiame -

L.K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

montrea

• LIETUVOS KARALIAUS MINDAUGO Šaulių Kuopos gegužinė St.ir J. Rimeikių vasarvietėje sutraukė apie 20 automobilių svečių.

Diena pasitaikė labai šilta. Vidurdienį, 12 val., tradiciniai buvo pakelta mūsų trispalvė, kun. Iz. Sadauskas atnašavo Mišias. I jas ir į gegužinę atvyko ir apylinkės gyventojai. Svečiai smagūs sugrįžo prancūzai, linksmi ir drau-

giškai bendravę su lietuviais. Atsivežtus pietus valgė visi bendrai, o St. ir J. Rimeikiai dosniai pridėjo dar ir kugelių, pupeles, kavą ir pyragus.

Garsiauosčių muzika linksmino visus, vyko žaidimai dideliems ir mažiesiems. Po prarastos loterijos svečiai maloniai atsididino bei buvo pakelta gaivino didelių medžių pavėsiuose. Nepamirštos Sadauskas atnašavo Mišias. buvo ir lietuvių širdžiai malonios dainos. Svečiai smagūs sugrįžo atgal į savo namus. A.M.



Šaulių gegužinėje trispalvę pakelia svečiai iš Lietuvos. Vytautas Baltakis; šalia J. Šiaučiuolis, jo dėdė ir A. Myle, L.K. Mindaugo Šaulių Kuopos pirmininkas. Nuotrauka A. Kalvaičio.

PAGERBDAMI MIRUSIUS AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI

• A.a. MYKOLO JANUŠKOŠ atminimui aukojo: \$ 200,- M. Kriaučiūnienė-Januškaitė; po \$ 50,- R. Kriaučiūnas, J.ir E. Januškai; po \$20,- V.ir E. Urniežiai, V. Zavadzkienė, V.ir G. Jančiukai, E.ir K. Kalasauskai, M. ir E. Šarauskai, A.ir J. Kuncaičiai, J. ir T. Timmermanai, V. ir A. Rutkauskai, L. Stanius; po \$10,- P. ir O. Ziminskai; po \$5,- O.Demereckienė, M. Bagdonienė; \$2,- L. Bartininkas.

A.a. MYKOLAS JANUŠKA buvo vienas iš senųjų - pirmųjų imigrantų Winnipeg'e. Atvyko į Kanadą 1927 metais. Dirbo ūkyje, vėliau aukso kasyklose, o nuo 1944 metų C.P.R. iki 1964 m., kada išėjo į pensiją.

Mykolas Januška buvo aktyvus Winnipeg'o lietuvių bendruomenės narys ir visur prisidėjo darbu bei auka lietuviškai veiklai paremti. Jis buvo aktyvus parapijos komiteto narys ir ilgus metus jam vadovavo. Ypatingai daug darbo ir rūpestio Velionis įdėjo statant Sv.Kazimiero bažnyčią. Jis taip pat buvo aktyvus Lietuvių Bendruomenės narys, šaulių organizacijos rėmėjas - organizatorius.

Prieš išvykstant į Kanadą, Mykolas, vyriausias iš 5 brolių, tarnavo besikuriančios Lietuvos kariuomenėje ir aktyviai dalyvavo kovose su lenkais Ašmenos - Lydos ir Širvintų frontuose.

• A.a. MONIKOS GRABIENĖS atminimui aukojo: \$ 100,- J.B. Grabiai; po \$20,- E.K.Kalasauskai, E.V. Januškos, V. Zavadzkienė, G.V. Jančiukai; po \$10,- V.J. Kriščiūnai, V.A. Rutkauskai; • a.a. MALAŠKEVIČIENĖS APOLONIJOS B. atminimui aukojo: po \$ 20,- E.K. Kalasauskai, V.E. Januškos, V.Jungelevičienė, L. Stanius, V. Zavadzkienė, A. Malaškevičienė; po \$ 10,- A. Razmienė, L. Samulaitienė. VISIEMS dėkojame. KLF



LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av

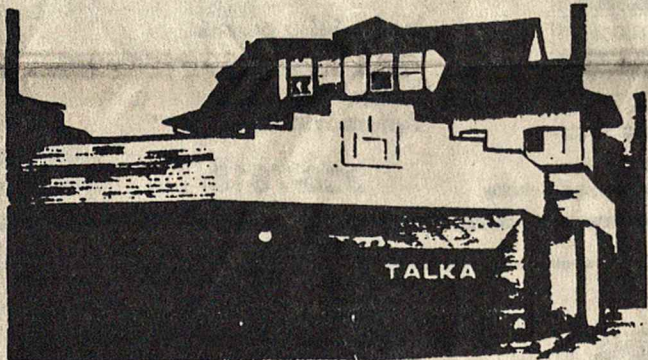
Chateauguy, Que. Verdun, Que.,

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

- įsikūręs nuosavoje namuose -



HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 29 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. čekių sąsk. iki 5.5%
santaukas 7.5%
kasd.pai.taupymo s-ta .. 7%
90 dienų indėlius 9.75%
1 m. term. indėlius 11.5%
1 m. term. ind.mėn.pai. 11%
3 m. term. indėlius 11%
RRSP ir RRIF (pensijos) 8.5%
RRSP ir RRIF 1 m. 11.5%
RRSP ind. 3 m. 11%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 15.5%
nekl.in. turto pask. 1 m. 13.5%
nekl.in. turto pask. 3 m. 14%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000.
Ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir ketvirtadieniai - nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniai - nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniai - nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniai - nuo 9 val. r. iki 12 val. r. Liepos - rug. mėn. šeštadieniai uždaryti.

Dino

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ ŠKALBIMAS
- UŽUOLAIĐŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-80e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

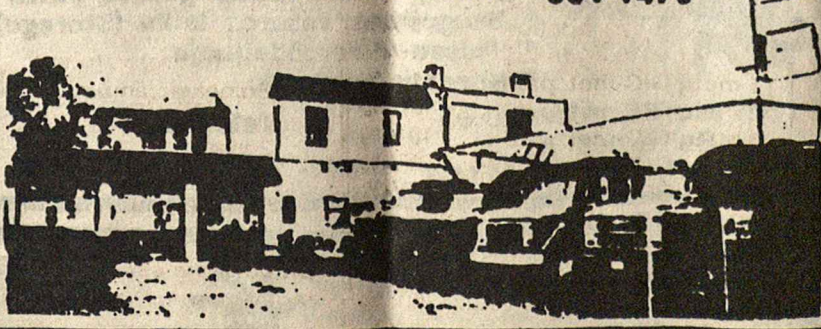
2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD

ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas stogodengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbo atlieka sąžiningai ir prienamomis kainomis. Stogodengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470



V. Bačėnas

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1
Kreiptis: V. BAČENAS, Tel.: (416)-593-0600.
iki 11 val. r. ir po 6 val.p.p. Tel: (416)-245-

MIRUSIEJI

● STASYS BARAUSKAS, 83 m., mirė. Palaidotas iš Šv.Kazimiero Parapijos bažnyčios Šv.Pranciškaus kapinėse.

Liko sūnus Algis ir brolis rašytojas Kazimieras Barauskas-Barėnas Anglijoje.

● VAŠKELIS Juozas, 72 m. mirė Verduno ligoninėje. Palaidotas iš AV Parapijos bažnyčios

● Kęsgailienė-STEPONA - VIDIUTĖ Joana, 77 m. mirė Verduno ligoninėje rugpjūčio mėn. 1 d.

Po pamaldų AV Parapijos bažnyčioje ir apeigų Notre Dame des Neiges Krematoriume, palaidota Toronto Lietuvių Kapinėse.

Laidotuviams rūpinosi Vincas Piečaitis, Rasa Kurienė, Seselė Paulė.

● VERBYLA VIKTORAS, 88 m. mirė liepos mėn. 4 d.

Liko žmona ir duktė su šeima.

● SAGAITIENĖ STELLA, 91 m., mirė liepos mėn. 8 d. Palaidota iš AV Parapijos bažnyčios Notre Dame des Neiges Kapinėse. Liko duktė su šeima ir kiti artimieji.

● MOCKUS Antanas, 67 m. mirė rugpjūčio mėn. 3 d.

Liko žmona Sofija, duktė ir 2 sūnūs su šeimomis, daug giminių.

Palaidotas iš AV Parapijos bažnyčios. Užuojauta mirusiųjų artimiesiems.

● A.a.Genės Taparaskienės atminimui "Nepriklausomos Lietuvos" savaitraščiui \$10,- aukoja A.PETRAITYTE. Nuoširdžiai dėkojam "NL"

● Š.m. Liepos mėn. 19 d. sukako 5 m. nuo a.a. Stasės Petrauskienės mirties.

Mylimos žmonos atminimui, Velionės Stasės vyras MIKALOJUS PETRAUSKIS "NL" paaukojo \$50. Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

PARŪPINAME

Japonų firmų VIDEO MAGNETOFONUS (VCR) ir VIDEO FILMAVIMO KAMERAS, tinkamas naudoti Lietuvoje. Turime pavyzdžių. Galima atsiimti ir Toronto. ADAMONIŲ ŠEIMA, Tel.: (514) - 256-5355.

Dr. JONAS MALISKA

Tel.: 866-8235

Dr. MICHEL HUYNH

Tel.: 866-9297

D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAJ 1440 St. Catherine St. W. Suite 600 Montreal, P.Q. H3G 1S5

M. CUSSON VAISTINĖ

7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2

Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Seštadieniais: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10 r. - 9:30 v.v.

Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

DR. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)

MEDICAL ARTS BUILDING

1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L5

Tel.: 931-4024

Notarai

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

Suite 1143, Sun Life Building

1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6

Tel. (514) - 871-1430

● MARIJA GUDIENĖ savo vyrą a.a.Leono Gudo 13 m. mirties sukakties atminimui aukuoja "Nepriklausomai Lietuvai" \$100. Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

● KANADOS LIETUVIŲ KRAŠTO TARYBA laukia 10-ties kandidatų. Ieškomi savanoriai prisidėti prie darbo. Savo sutikimą kandidatuoti praneškite Kostui Toliušui tel:767-2930.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos rinkimai vyks š.m. SPALIO mėn. 1 d.

Dabar ypatingai svarbu suaktyvinti mūsų veiklą ir vieningai jungtis į bendrą darbą. Prašoma nedelsti ir pranešti savo sutikimą.

SUTUOKTUVĖS:

Šią vasarą birželio ir liepos mėn. Montrealyje įvyko 3 sutuoktuvės:

• Rita Dirytė ir Saulių Mykoliūnų, AV Parapijos bažnyčioje, sutuokė kun. Jonas Kubilius.

• Marytė Adamonytė ir Rima Rekašų Šv.Kazimiero Parapijos bažnyčioje sutuokė kun. Edis Putnias;

• Nijolė Matulevičiūtė ir Petrą S. Šukį Šv.Kazimiero P-jos bažnyčioje, sutuokė kleb. kun. Stasys Šileika.

Sveikiname visus, linkėdami viso gražiausio jų gyvenime.

• Tautos Fondui aukuoja: \$100,- Č. Januškevičius po \$25,- P. Sniečkus, V. Žilinskas. Nuoširdžiai dėkoja Tautos Fondo Atstovybė Montrealyje

• Seselė PAULĖ liepos mėn. buvo išvykusi kelioms dienoms į Seselių Centrą Putname, dalyvauti metiniame vasariname pobūvyje-gegužinėje.

• Kun. PAULIUS MALISKA pasinaudodamas vasaros atostogomis, lankėsi Montrealyje ir talkininkavo AV Parapijos bažnyčiai, atnašaudamas Mišias. Sugrįžo atgal į Romą tęsti studijų.

• BALTIJOS stovyklos 25-mečiui paminėti išleistas ženklukas, kurį sukūrė Linas Staškevičius.

Stovykla pavyko labai gerai. Plačiau- kitame "NL" numeryje.

Dr. PHILIP STULGINSKIS

Dental Surgeon,

DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS

8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)

Suite 209, LaSalle, Qué.

H8P 1N5. Tel. 364-4658.

Dr. Gaetan BÉRARD, D.M.D.

Dantų gydytojas - chirurgas

466 A. boul. des Laurentides

Pont Vieu, Laval, H7G 2V1

(Prie boul. Concorde)

Skambinti Tel.: 662-1177

DĖMESIO!

Ypatingai svarbi

MOLOTOVO-RİBBENTROPO SLAPTOJO PAKTO

50 METŲ SUKAKTIS

bus minima JUODOJO KASPINO DIENA, RUGPJŪČIO MĖN. 23 d., 7 val. 30 min. vakare, prie SOVIETŲ KONSULATO pastatų,

3685 Ave., du Musée.

Šią pabaltiečiams labai svarbią politinę sukaktį visi privalome paminėti gausiu atsilankymu!

Juodojo Kaspino Dienos Rengimo Komitetas

MONTREALIO LIETUVIŲ ŽVEJOTOJŲ - MEDŽIOTOJŲ



KLUBAS "NIDA"

MALONIAI KVIEČIA NARIUS IR

SVEČIUS!

GEGUŽINĖ

1989 m. RUGPJŪČIO mėn 20 d., SEKMADIEN!

St. ir G. RIMEIKIŲ vasarvietėje,

Celine St. RIGAUD BAY.

"NIDOS" KLUBO VALDYBA

● Montrelio Lietuvių Kredito Unija LITAS kviečia savo jaunuosius narius (6 m. ir virš) bei Lituanistinės Mokyklos mokinius užsiregistruoti metinei ekskursijai.

Siemet vyksime į GRANBY ZOO zoologijos sodą RUGPJŪČIO MĖN.25 d., 9 val ryto ir grįšime tą pačią dieną 5 val.p.p. Registruotis reikia LITE.

● Parduodu LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJĄ ir 6 tomus VINCO KRĖVĖS RAŠTŲ. Skambinti tel: 334-3922 arba "NL" 366-6220.

● Poetės Marijos Aukštaitės gimtadienio proga išspausdinta jos 14-kos apysakų knyga AUDRINGAIS VIEŠKELIAIS. Surinko Hedin'o Typesetting įstaiga, spausdino Litho-Art Ltd., Toronto.

Išleido Marijos Aukštaitės Literatinis Fondas. Knyga susideda iš 396 psl. Kaina \$30. Galima įsigyti per A.F.Navikevičių, Poetės Marijos Aukštaitės Centras, 46 Arthur Mark Drive, PORT HOPE, Ontario, LIA 3X1, Canada.

PAGERBDAMI MIRUSIŲ, VIETOJE GĖLIŲ, AUKOJO

KANADOS LIETUVIŲ FONDUI

Mirus a.a.AUGUSTINUI KUDŽMAI, KLF aukuoja: po \$100, -Kibirkščių ir Vilgalių šeimos; \$60,- A.R. Knystautai; \$15,- A. Rudytė; po \$20,- L. Grigelis, L. Urbonas, L. Bulotienė ir J. Dabkus; \$18,- B. Staškevičius; po \$15,- J. Naruševičius ir J. Dalmotas; po \$10,- J. Blauzdžiūnas, J. Skučas, A. Norkeliūnas, O.L. Čečkauskai, S. Naginionis, A. Ruzgas, A. Dasys, J. Žitkus, P. Aubry, P. Zukauskas, J. Jurėnas ir A. Jonelis; \$5,- B. Bunys ir \$2,- T. Smitienė. KANADOS LIETUVIŲ FONDAS visiems aukotojams DĖKOJA. K.L.F.

HONEY FOR SALE!

Direct from the beekeeper. \$1.20 per pound. Delivery could be arranged too! Please call: Tel.: 627-1328

Maurice Electric Ltd

ENTREPRENEUR ELECTRICAL CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS

102A, ALLIEN

LA SALLE, QUÉ. H8P2C5

TEL: 366-5484



Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- * Saugojimas vasaros laikui (Storage)
- * Taisau ir remeliuuoju
- * Siuvu ir perduodu.

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A. Montreal, P.Q. H3A 2G6

Telefonai:

844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO



PORTRAITS PASSEPORT - COMMERCIAL MARIAGE - WEDDINGS

520 Queen Mary Rd. Suite 8

TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5

Tel.: 481-4408

LITAS

MONTREALIG LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Seve St., Montreal, Qué., H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

Aktyvas-virš \$26,000,000 Rezervas-virš \$1,000,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS

TERM. INDĖLIUS:

1 metų..... 10 %

180 d. - 364 d. 9 1/2 %

120 d. - 179 d. 9 1/2 %

60d. - 119 d. 9 1/2 %

30 d. - 59 d. 9 %

Taupymo specialios ssk. .. 6 %

Taupymo su gyv. draud..... 5 1/2 %

Taupymo kasdienes ssk. 5 1/2 %

Einamos sskaitos..... 4 1/2 %

RRIF - RRSP-term. 11 %

RRIF - RRSP-taup. 6 1/2 %

IMA UŽ:

Nekiln. turto - nuo 12 1/2 % Asmeninės - nuo 13 %

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

1475 De Seve 3907 Rosemont

Pirmadieniais 9:00-3:00 10:00-2:00

Antr., Trečiad. 9:00-3:00 -----

Ketvirtadieniais 12:00-8:00 3:00-7:00

Penktadieniais 10:00-6:00 2:00-6:00

KNYGOS IŠ LIETUVOS

Norintieji išgity "VAGOS" ir "MOKSLO" leidyklų išleistų knygų Lietuvoje, gali kreiptis į tu leidyklų atstovą Kanadoje ir JAV-ėse, Liudą Stankevičių, 1053 Albanel Cr., Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7, Tel: 669-8834.

"ADAMS" RESTORANAS

7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.

Tel.: 365-8666

Sav. Ona Veronikaitienė "Smoked meat" specialistė ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

LASALLE AUTOMOBILE INC.



Dodge Chrysler
Common Dodge Trucks

- * Automobilių nuoma
- * Naujų ir vartotų pasirinkimas
- * Pardavimas
- * Aptarnavimas

366-7818

1060 Lapierre
coin La Verendrye

Member



Foto M.L.S.
SISTEMA

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel: 273-9181Namų: 737-0844

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 356-5355

C. I. B.

GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1J7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. HIT 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.R.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CŪTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496